

MONOGRAFIE GEOGRAFICZNO-HANDLOWE
INFORMATORA EKSPORTOWEGO
TOM IV

20.2.62
118
Zł do: 01688

ARGENTYNA

OPRACOWAŁ
WACŁAW DOSTAŁ

I. SEKRETARZ POSELSCTWA R. P. W BUENOS AIRES

W A R S Z A W A
1 9 3 7

2.60

140 1/4 Lubet 06 15600/II

MONOGRAFIE GEOGRAFICZNO-HANDLOWE
INFORMATORA EKSPORTOWEGO
TOM IV

ARGENTYNA

OPRACOWAŁ

WACŁAW DOSTAŁ

I. SEKRETARZ POSELISTWA R. P. W BUENOS AIRES

W A R S Z A W A
1 9 3 7

3922

MONOGRAFIE GEOGRAFICZNO-HANDLOWE
INFORMATORA EKSPORTOWEGO

ukazały się:

- Tom I. Dr. T. Nieduszyński — **Hiszpania**. zł. 2.90
 Tom II. Z. Merdinger — **Meksyk** . . . zł. 2.50
 Tom III. Dr. Z. Przybytkiewicz — **Indje Holenderskie**. zł. 2.90
 Tom IV. W. Dostal — **Argentyna**. . . . zł. 2.60

PRAWA PRZEKŁADU I PRZEDRUKU ZASTRZEŻONE.

Po informacje we wszelkich sprawach, dotyczących stosunków handlowych z Argentyną zwracać się należy do:
Państwowego Instytutu Eksportowego w Warszawie
 — ul. Elektoralna 2 (skrót teleg.: „Exportowy”)

względnie do

Poselstwa R. P. w Buenos Aires
 — Av. Tucuman 462/466 (skrót tel.: „Polonission Buenos Aires”)

283884

Zakłady Graficzne B. Pardecki i S-ka Warszawa, Żelazna 56, tel. 5-22-05

D-19/05

D.327/61
13X

SPIS RZECZY

	Strona
I. Wiadomości ogólne	
Nazwa	7
Położenie	7
Obszar	7
Granice	7
Hydrografia	8
Orografia	9
Klimat	10
Flora	10
Fauna	12
II. Historia i demografia	13
Najogólniejsze wiadomości historyczne	13
Ludność	14
Imigracja	17
Polacy w Argentynie	18
III. Organizacja polityczna i szkolnictwo	20
Ustrój polityczny	20
Parlament	20
Władza wykonawcza	21
Armia i Marynarka	22
Prowincje Argentyny	22
Sądownictwo	24
Szkolnictwo	24
IV. Życie ekonomiczne	26
ROLNICTWO	26
Wiadomości ogólne	26
Strefy produkcji zbóż	27
Pszenvca	30
Kukurydza	31
Siemię lniane	32
Owies	33
Jęczmień	33
Żyto	34
Inne płody	34
Sądownictwo	35

HODOWLA BYDŁA	35
Bydło rogате	37
Owce i kozy	37
Świnie	37
Konie	38
Drób	38
GÓRNICTWO	38
Nafta	38
Inne kopaliny	40
PRZEMYSŁ	41
Wiadomości ogólne	41
Młynarstwo	43
Cukrownie	43
Mleczarstwo	44
Olejarnie	44
Produkcja wina	45
Browary	46
Destylarnie	46
Rzeźnie i przemysł	46
Produkcja skór	47
Przemysł włókienniczy	48
Cement	50
Metalurgia	51
Papier	51
Przemysł tytoniowy	52
Produkcja leśna	52
Przemysł połowu ryb	53
Inne gałęzie przemysłu	53
FINANSE:	54
Bank Centralny — emisyjny	54
Banki prywatne	56
Bank P. K. O.	57
Finanse publiczne	58
Zadłużenie	58
KOMUNIKACJA	58
Koleje żelazne	58
Drogi wodne śródlądowe	59
Drogi kołowe (automobile)	60
Porty	60
Flota handlowa	62
Linie żeglugowe	62
Połączenia z Polską	63
Linie lotnicze	64
Poczta, telegraf, telefon, radio	64

HANDEL ZAGRANICZNY	65
Polityka handlowa	69
Sprawy dewizowe	70
Handel z Polską	72

V. Praktyczne informacje handlowe.

Przepisy i opłaty celne	76
Opłaty dodatkowe	76
Opłaty manipulacyjne	76
Opłaty składowe	77
Opłata za dźwigi	77
Opłaty od napojów	78
Pobieranie opłat	78
Dokumenty wymagane przy wysyłce	78
Przepisy o znakowaniu towaru	80
Opakowanie	80
Wzory i próbki	81
Agenci celni	81
Metody wejścia na rynek	82
Płatność	84
Sprzedaż	84
Gatunek towaru (wzory i kolekcje)	84
Sezon zakupów	85
Dostawy i licytacje	85
Wskazówki dla podróżnych	86

PRAWA PRZEKŁADU I PRZEDRUKU ZASTRZEŻONE

I. WIADOMOŚCI OGÓLNE.

NAZWA.

Argentyna oraz obecne republiki: Urugwaj i Paragwaj, po odłączeniu się w 1776 r. od Wicekrólestwa Perú, utworzyły Wicekrólestwo Srebrnej Rzeki. W roku 1811, łącznie z innymi republikami, następuje uformowanie Zjednoczonych Prowincyj Rzeki Srebrnej, a w roku 1826 przyjęcie nazwy „República del Plata“ albo „República Argentina“ (ta druga nazwa jest łacińskim tłumaczeniem pierwszej).

POŁOŻENIE.

Z wyjątkiem niewielkich obszarów tropikalnych względnie subtropikalnych na północy — Argentyna położona jest w strefie umiarkowanej Ameryki Południowej, między 21°31' i 55°13' szerokości geograficznej południowej, oraz 53°38' i 73°25' długości geograficznej na zachód od Greenwich. Maksymalna długość Argentyny wynosi okragło 3.650 klm. szerokość zaś 1.700 klm.

OBSZAR.

Pomiary powierzchni Argentyny, jak i większości państw południowo-amerykańskich nie zostały dotychczas dokonane. Według obliczeń przeprowadzonych przez Karola Chapeaurouge — terytorium Argentyny obejmuje 2.797.113 klm.². Cyfra ta jest przyjęta również w wydawnictwach oficjalnych. Pod względem obszaru jest więc Argentyna drugim państwem Ameryki Łacińskiej, piątym zaś co do wielkości na świecie, po Chinach, Z.S.S.R., Stanach Zjednoczonych A. P. i Brazylii. Argentyna jest siedem i pół razy większa niż Polska.

GRANICE.

Według obliczeń Gaspara Soria, długość granic Argentyny wynosi 13.965 klm, z tego przypada okragło: 4.000 klm. na wybrzeża Atlantyku, 3.700 klm. na granice rzeczne i 6.100 klm. na lądowe.

Argentyna graniczy z pięcioma państwami: na zachodzie z Chile, wzdłuż And, na przestrzeni 5.315 klm. (granica ustalona traktatem z 23.6. 1881 roku i decyzją arbitra, Edwarda VII Króla Anglii, z 20.11. 1902 r.); na północy z Boliwią na przestrzeni 900 klm. z czego 770 klm. przypada na granice czysto lądowe (traktat z 10.5. 1889 r., zmodyfikowany 9.7. 1925 r.): na północy i północnym wschodzie wzdłuż rzek Pilcomayo oraz częściowo Paraguay i Parana z Republiką Paragwaj (traktat z 3. lutego 1876 r. oraz decyzja arbitra, Prezydenta St. Zjednoczonych A. P. z 12.11. 1878 r.); na wschodzie z Brazylią (traktat z Rio de Janeiro z 6.10.1898 r.). Granica Argentyny z Urugwajem biegnie wzdłuż rzeki o tej samej nazwie.

Sprawa wysp Malwin (falklandzkich), które od 1833 r. pozostają pod panowaniem angielskim, dotychczas nie została rozstrzygnięta.

HYDROGRAFIA.

Bogaty system wód, jakim natura wyposażyła Argentynę, odgrywa doniosłą rolę w życiu gospodarczym tego olbrzymiego kraju; przy szczupłej sieci dróg kołowych, wszystkie większe rzeki, które są naogół splawne, wykorzystane są dla komunikacji. Niezależnie od znaczenia rzek, jako dogodnego środka komunikacji, odgrywają one dużą rolę przy sztucznym nawadnianiu olbrzymich obszarów, ubogich w opady atmosferyczne. Osią systemu dróg wodnych Argentyny jest: Rio de la Plata — Srebrna Rzeka, do której grawituje życie ekonomiczne tego kraju jak i republik sąsiednich, La Plata jest wspólnym, olbrzymim ujściem rzek: Parany z jej licznymi dopływami, oraz Urugwaju.

Najważniejszą z punktu widzenia gospodarczego jest rzeka Paraná, o długości około 7.500 klm., z czego ponad 4.000 klm. przypada na terytorium Argentyny. Po rzece tej — zwłaszcza do Rosario — kursują transoceaniczne statki towarowe. O wielkości rzeki świadczy szerokość, która w prowincji Corrientes wynosi 3 klm., dochodząc miejscami nawet do 7 klm., przyczym szybkość prądu wynosi 8 klm. na godzinę.

Rzeka Urugwaj, długości 1.400 klm. w dolnym biegu szerokości 15 klm. odgrywa pod względem gospodarczym rolę o wiele mniejszą.

Rzeka Paragwaj — długości 2.000 klm. z licznymi dopływami, jak Rio Pilcomayo, Rio Bermejo, etc., łączy się z Paraną na po-

graniczu argentyńsko-paragwajskim. Rzeka ta stanowi ważną arterię komunikacyjną raczej dla Paragwaju.

Z większych rzek, wpadających do Atlantyku, wymienić należy ponadto: Rio Colorado, długości 1.300 klm. (małozdatna dla nawigacji), Rio Negro (szczególnie ważna dla Patagonii) splawna na całej swej długości, dalej Rio Chubut, Deseado, Belgrano albo Chico, Santa Cruz, Coyle i Gallegos.

Niezależnie od rzek posiada Argentyna cały szereg jezior i lagun. Do najwspanialszych należy jezioro Nahuel Huapi o powierzchni 800 km.², poza tym Buenos Aires oraz San Martin i el Argentino. Z lagun wymienić należy: Iberá, Mar Chiquita, Guanacache, — Lauquen i Chascomus. W Misiones na północy Argentyny, w strefie granicznej argentyńską-brazylijskiej, znajduje się olbrzymi wodospad Iguazú (znany pod nazwą Foz de Iguazú) dorównujący słynnym wodospadem Niagary. Wodospad ten wg. obliczeń ekspertów mógłby dostarczyć prądu elektrycznego dla całej Argentyny.

OROGRAFIA.

Pod względem fizycznym Argentynę można podzielić na cztery strefy:

1) Strefa And, obejmująca: Cordillera de los Andes — u nas zwane Andami albo Kordylierami, Prekordyliery prowincyj Salta, Jujuy oraz San Juan i Mendoza, łańcuch subandyjski i pampeański. Kordyliery ciągną się szerokim pasem równoległych, dolinami oddzielonych łańcuchów górskich. Na zachodzie przechodzą w wąską równinę Chilijską, na wschodzie zaś oddzielone są niższym pasem Prekordylierów od niższej Pampy. Prekordyliery zwane w Argentynie „Sierras Sub-Andinas“ i „Sierras Pampeanas“, formują trzy łańcuchy: zachodni, środkowy i wschodni. Z pośród gór pampeańskich najznacniejsze są góry Córdoby.

2) Strefa buenosaireńsko-pampeańska, która obejmuje wzniesienie prowincji Buenos Aires i Pampy.

3) Strefa międzyrzecza, która obejmuje wzgórze Entre Rios i wzniesienia prowincji Corrientes oraz Misiones.

4) Strefa patagońska, na którą składa się płyta Patagonii, przez której centrum przechodzi koniec łańcucha And południowych.

KLIMAT.

Klimat Argentyny, jest nadzwyczaj różnorodny, o czym świadczy choćby średnia temperatura, która zależnie od prowincji waha się w tym kraju między 24° i 5° powyżej zera. Charakterystyczne dla klimatu Argentyny są gwałtowne zmiany temperatury, dochodzące w ciągu niewielu godzin do 30°. Wybrzeże posiada dużo wilgoci, im dalej na zachód, tym mniej jest wilgoci, szczególnie suchy klimat ma strefa andyjska. Patagonia znów posiada klimat wilgotny i chłodny.

Pod względem klimatycznym można podzielić Argentynę na trzy wielkie strefy: przybrzeżną, środkową i andyjską — trzy pasy poziome od 20 do 30°, w których można odróżnić przynajmniej dalsze 3 podstrefy. Idąc z północy na południe, mamy na północy pas najbardziej gorący, dalej średni mniej upalny i południowy chłodny. W ten sposób jest właściwie dziewięć odmiennych warunków klimatycznych.

Strefa nadbrzeża obejmuje trzy północne terytoria, Formosa, Chaco i Misiones oraz cztery prowincje: Corrientes, Entre Rios, Santa Fé i Buenos Aires. W strefie tej średnia temperatura roczna wynosi 24° na północy i 14° na południu. W Buenos Aires, średnia temperatura roczna wynosi 16° i waha się między maksimum 23,91 w najgorętszym miesiącu (styczeń) i 10,91 w zimie (lipiec). Śnieg w tej strefie jest prawie zupełnie nieznan.

Strefa średnia, zwana w Argentynie śródziemnomorską (mediterranea) obejmuje resztę prowincji, poczynając od Rio Negro z wyłączeniem And. W strefie tej średnia temperatura roczna wynosi 23° (Salta) i 15° (Pampa). Najgorętsza część w tej strefie przypada na Santiago del Estero z maximum 48°, podczas gdy zimą w Pampie temperatura spada do minus 12°.

Strefę andyjską charakteryzują gwałtowne skoki temperatury, wskutek przebiegu izoterm w kierunku Płd. Płn., w zimie b. zimnych, w lecie upalnych. Pora śniegów przypada na miesiące lipiec i sierpień; — pora tajania przypada na czas od listopada do lutego.

FLORA.

Na olbrzymiej przestrzeni, jaką zajmuje Argentyna, można odróżnić dziewięć różnych stref roślinności.

Strefa pampańska (obejmuje ona prowincje Buenos Aires, płd. część prowincji Santa Fé i Cordoby i płd. zach. Pam-

py) — stanowi nizinę falistą z glebą o składzie gliniek drobno-ziarnistych (loess). Średnia temperatura roczna wynosi 14 do 18 stopni powyżej zera, opady zaś wynoszą 500—1000 mm. Strefa ta ma wygląd bezdrzewnego stepu o bujnych trawach.

Strefa lasów — rozprzestrzenia się od ujścia rzeki Chubut w linii skośnej aż do prowincji Jujuy. Obejmuje ona również część terytoriów Chubut i Rio Negro, płd. zach. kraniec prowincji Buenos Aires prawie całą Pampe, połowę prow. Cordoby, płd. zach. Santiago del Estero, prowincję Mendoza, San Lujs. La Rioja, Catamarca i część Salty i Jujuy. Izotermie roczne biegną od 13° na płd. do 21° płd. zach. prowincji Santiago del Estero. Roczne opady wynoszą od 100 do 500 mm. Wegetację charakteryzują skarłowaciałe niskie drzewa, zarośla składające się z roślin suchych o małym listowiu lub bez liści, przyczym spotyka się również krzaki kolczaste, często bogate w żywicę.

Strefa międzyczecza, obejmuje prowincję Entre Rios i połudn. Corrientes. Strefa ta posiada opady przekraczające 1000 mm. rocznie i izotermie od 17° do 20°. Na południowym wschodzie znajdują się rozległe łąki o charakterze stepowym. Wzdłuż rzek ciągną się gaje, które w miarę postępowania ku północy przechodzą w rozległe lasy.

Strefa misjoneńska — rozciąga się na teryt. Misiones i północną część Corrientes — z izotermami 20°—21° i opadami 1300—1800 mm. rocznie; cechują ją dziewicze lasy o niezmiernie bogatym drzewostanie, wykazujące ponad 400 gatunków drzew.

Strefa Chaco — obejmuje prowincję Santiago del Estero i terytoria Chaco i Formosa z izotermami od 21 do 23° — posiada opady roczne od 400 do 1300 mm. rocznie; na terenie gliniastym, próchnicowym, znajdują się gęste lasy oraz pastwiska o słabym bardzo drzewostanie.

Strefa tukumańska obejmuje prowincję o tej samej nazwie, oraz całą prawie prow. Salta. Opady roczne dochodzą do 2000 mm., izotermie biegną od 19° do 20°. Strefa ta odznacza się bujną roślinnością subtropikalną.

Strefa płaskowyżu i wysokich Kordylierów jest sucha, z izotermami mniejszymi od 10° i opadami niedochodzącymi do 200 mm. rocznie, wskutek czego klimat jest ostry i nadzwyczaj

suchy. Strefę tę charakteryzują wysokogórskie hale, twarde trawy, skarłowaciałe krzaki kolczaste.

Strefę austroandyjską tworzą lasy And Patagońskich z izotermami które opadają od 10° do 5°. Roczne opady atmosferyczne wynoszą od 600 do 2000 mm. Strefę patagońską z izotermami od 6 do 13° i opadami mniejszymi od 300 do 400 mm. rocznie, cechują silne wiatry i śnieg, który pokrywa ziemię przez szereg miesięcy. W strefie tej znajdują się ubogie stepy, pokryte suchymi trawami.

FAUNA.

Nie biorąc pod uwagę zwierząt, które przywieziono do Argentyny w miarę postępu kolonizacji europejskiej (zwierzęta pociągowe, bydło, zwierzęta domowe, ponadto zając, szczur polny etc.) fauna tego kraju nie jest specjalną argentyńską, ani też nie jest ona jednakowa w całym obszarze.

Fauna argentyńska w ogólności jest bogata w gryzonie, pancerniki, ptaki, ryby, owady, a uboga w płazy i węże.

Odróżnić można zasadniczo cztery strefy: a) brazylijską na północnym wschodzie, charakterystyczną przez istnienie w niej małp, jaguarów, tapirów, tukanów, kajmanów, węzów oraz papug; b) pampańską (stepową) na południu od poprzedniej strefy, aż do rzeki Rio Negro, w której żyją: gryzoń „vizcacha“, ĩandú (struś amerykański), ptak chajá, c) pustynną, obejmującą Patagonię i ziemię ognistą, w której żyją guanaco, gęś patagońska i mały struś stepowy — są to zwierzęta typowe dla tej strefy, wreszcie d) andyjską, w której żyje szenszyla (chinchilla), vicuña (zwierzę zbliżony swym wyglądem do guanaca i lamy — o cennej wełnie) i w części północnej, gatunki zwierząt zbliżone do kuny.

II. HISTORIA I DEMOGRAFIA.

NAJOGÓLNIJSZE WIADOMOŚCI HISTORYCZNE.

Argentyna została odkryta w roku 1516 przez Hiszpana Jana Díaz de Solis, który podczas lądowania u ujścia rzeki Rio de la Plata został zabity przez Indian. W roku 1526 przybywa w okolice te żeglarz hiszpański Sebastian Gaboto. Podróżuje on przez pięć lat po rzekach Paraná, Urugwaj i Bermejo i zakłada nad rzeką Paraná fort Świętego Ducha (Espiritu Santo). Po nim przybywają nad Río de la Plata dalsi odkrywcy i jeden z nich, Pedro de Menpoza zakłada miejscowość Santa Maria de Buenos Aires, która zniszczona przez Indian, została odbudowana przez Jana de Garay w roku 1580. Jan de Ayolas w epoce tej udaje się na północ i zakłada, niedaleko od ujścia rzeki Paragwaj do Parany, Asunción, obecną stolicę Paragwaju. W roku 1620 po zakończeniu t.zw. epoki odkryć, założono miasta: Santa Fé, Mendoza, Santiago, Salta, San Juan, San Luis, Corrientes, La Rioja, Catamarca i Jujuy. W roku 1776 Hiszpania tworzy Wicekrólestwo Río de la Plata. W latach 1806 i 1807, korzystając ze słabości Hiszpanii Anglicy dwukrotnie dokonują inwazji, celem zawładnięcia ziemiami Wicekrólestwa. Zostają wyparci przez ludność miejscową, która jeszcze jest wierną koronie hiszpańskiej, aczkolwiek nurtuje już głębokie niezadowolenie z powodu monopolu handlowego i niesłychanych obciążeń kolonij na rzecz Hiszpanii. W roku 1810 dnia 25 maja wybucha rewolucja kreolów i dnia 6 lipca 1816 r. proklamuje się w mieście Tucumán niepodległość Argentyny. Następuje okres krwawych wojen wewnętrznych, aż w roku 1820 Manuel de Rozas kładzie kres ciągłym walkom i rządzi ręką żelazną do r. 1852. Zwalczany przez szereg gubernatorów i generałów prowincjonalnych, zostaje pobity przez gen. José de Urquiza w bitwie pod Caseros i zmuszony do opuszczenia kraju. W dziesięć lat po jego wygnaniu zostaje wprowadzony ustrój republikański nie bez krwawej wojny domowej, w re-

zultacie której prezydentem Republik został generał Bartłomiej Mitre. W roku 1864 Argentyna bierze udział w wojnie przeciw Paragwajowi po stronie Brazylii i Urugwaju. Wojna ta kończy się klęską Paragwaju, który zmuszony jest wskutek olbrzymiej przemocy swych przeciwników do podpisania pokoju 3 lutego 1876 r. W roku 1880 prezydentem Republiki zostaje gen Roca, za rządów którego następuje stabilizacja ustroju politycznego. Od tego czasu aż do roku 1910 panuje spokój, z wyjątkiem zamieszek rewolucyjnych partii radykałów, t. zw. „Unión Civica Radical“, nie mających większego znaczenia. Zażegnana została również możliwość konfliktu zbrojnego z Chile w sprawie granic. Okres ten cechuje niezwykle rozwój gospodarczy Argentyny. W roku 1910 Argentyna obchodziła uroczyste pierwsze stulecie swej niepodległości. Wprowadzenie głosowania ogólnego i tajnego na terytorium całej Republiki ułatwiło dojście w 1912 r. do władzy partii radykałów, która znajdowała się dotąd w stałej opozycji do oligarchicznych rządów partii konserwatystów. Partia radykalna utrzymała się przy władzy do roku 1930. Prezydentami w tym okresie byli Marcelo T. de Alvear i Hipólito de Irigoyen. W roku 1928 po zakończeniu kadencji prez. Alvear'a doszedł ponownie do władzy H. de Irigoyen; usunięty został on przez rewolucję z 6 września 1930 r., dzięki której do steru rządów doszedł generał José F. Uriburu, który sprawował władzę jako prowizoryczny prezydent Republiki przez 1½ roku. Dnia 20 lutego 1932 r. został wybrany legalnie prezydent obecny Argentyny, generał Augustyn P. Justo na okres normalny, przewidziany konstytucją.

Flaga narodowa Argentyny ma kolory niebieski—biały—niebieski z słońcem pośrodku.

LUDNOŚĆ.

Stan zaludnienia Argentyny, poczynając od pierwszego spisu ludności, aż do roku 1935, według poszczególnych prowincyj i terytoriów, przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	stolica Fed. Buenos Aires	Prowincje	Terytoria	Razem
1869 ¹⁾	181.839	1.555.085	93.291	1.830.214
1895 ¹⁾	663.854	3.187.688	10.369	3.954.911
1914 ¹⁾	1.576.597	5.979.072	329.569	7.885.237

¹⁾ spis ludności, pozostałe cyfry są wynikiem kalkulacji.

Lata	stolica Fed. Buenos Aires	Prowincje	Terytoria	Razem
1920	1.662.815	6.651.142	382.432	8.696.389
1925	1.926.089	7.680.764	473.813	10.080.666
1930	2.169.771	8.720.484	562.119	11.452.374
1932	2.214.702	9.049.322	589.276	11.853.300
1933	2.230.946	9.187.531	601.082	12.029.559
1934	2.247.000	9.341.000	612.000	12.200.000
1935	2.268.000	9.480.000	625.000	12.373.000

Niezmiernie szybki wzrost ludności z 1,8 mil. mieszkańców w 1869 r. na 7,9 mil. w 1914 r. i prawie 12,4 mil. w 1935 r., zawdzięcza Argentyna w pierwszym rzędzie dużemu napływowi emigrantów, głównie z krajów europejskich.

Argentyna należy do krajów najsłabiej zaludnionych. Na 1 km² przypada przeciętnie zaledwie 4,4 mieszkańców.

Według obliczeń czasopisma „Economía Argentina“, skład etniczny ludności w roku 1933 przedstawiał się następująco: 9.100.000 urodzonych z rodziców pochodzenia europejskiego, 300.000 mieszkańców i 2.600.000 cudzoziemców, w większości pochodzenia europejskiego.

W Argentynie, kraju wybitnie imigracyjnym, stosunek mężczyzn do kobiet układa się na niekorzyść kobiet (52,9% mężczyzn 47,1% kobiet). Stosunek ten wśród ludności napływowej jest znacznie większy: na 1.000 kobiet cudzoziemek przypada 1.667 mężczyzn.

W okresie 1910—1914 r. przypadało na 1.000 mieszkańców rocznie średnio: urodzin 37,86, zgonów 17,08; na okres 1915—1919 — 32 przypadało odpowiednio: 33,94 — 29,21; 17,12 — 12,71; 5,89 — 7,08. Z cyfr tych widać, że liczba urodzin stale się zmniejsza, zmniejsza się jednak również ilość zgonów, w rezultacie czego cyfra przyrostu naturalnego w dwóch ostatnich okresach jest prawie jednakowa, bo wynosi na 1000 mieszkańców 16,82 względnie 16,50

Aczkolwiek Argentyna należy do krajów o charakterze wybitnie rolniczym, w którym przemysł zaczyna się dopiero ostatnio szybciej rozwijać, ludność zamieszkująca miasta stanowi 60% ogółu mieszkańców. Pęd ludności do miast, charakterystyczny dla krajów amerykańskich, datuje się od dziesiątków lat. Według pierwszego spisu w 1869 r. stosunek był następujący. 28,3% ludności zamieszkiwało

miasta, 71,7% przypadało na ludność wiejską; w roku 1895 na ludność miejską przypadało 37,4%, w 1914 — 53,7%. Fakt ten nie miał większego znaczenia przed kryzysem, w związku z rozwojem przemysłu. Obecnie jednak przesuwanie się ludności do miast (przy zmniejszaniu się urodzin i zaniku imigracji) nasuwa poważne refleksje czynnikom miarodajnym.

Życie kraju skupia się właściwie w kilku większych i kilkadziesiątu mniejszych ośrodkach miejskich, posiadających odpowiednio lepsze warunki życia, aniżeli na wsi, której właściwie w naszym pojęciu niema w Argentynie. Tem też m. in. należy tłumaczyć pęd do miast.

Z większych miast w Argentynie, poza stolicą federalną, której ludność łącznie z przedmieściami wynosi według spisu z 24.X.1936 r. okragło 3.400.000, a tym samym jest niewspółmiernie duża w stosunku do ludności całego kraju — wymienić należy: Rosario 504.000, Córdoba 238.000, La Plata 170.000, Mendoza 63.000, Parana 66.000 mieszkańców.

Znakomitą większość ludności stanowią katolicy. W myśl konstytucji religią panującą jest rzymsko-katolicka, przy czym tolerowane są inne wyznania, których najliczniejszą grupę stanowią protestanci (anglicy, Niemcy) oraz Żydzi (pochodzenia rosyjskiego i polskiego), po czym idą ortodoksi i mahometanie.

Językiem urzędowym, jak i ogółu ludności, jest język hiszpański z szeregiem naleciałości obcych, zwłaszcza w fonetyce. Wyższe sfery znają język francuski, angielski, niemiecki, przy czym zależy to od pochodzenia danej rodziny.

Największe stosunkowo nasilenie ludności wykazują prowincje wpływów rzeki La Platy, a więc stolica Buenos Aires i prowincja tej nazwy, dalej prowincje Santa Fé, Córdoba, Entre Ríos oraz prowincja Tucuman.

Mimo, iż ludność napływowa stosunkowo szybko asymiluje się (zwłaszcza zamieszkała w większych skupiskach), statystyka wykazuje, że ponad 20% mieszkańców Argentyny stanowią cudzoziemcy. Przyjść jednak można, że w tej wysokiej cyfrze obcokrajowców znajduje się pokazny odsetek osób, które formalnie tylko nie posiadają obywatelstwa argentyńskiego. Ilość właściwych cudzoziemców, przybyłych nie z zamiarem stałego osiedlenia się w tym kraju, a tylko czasowo i z tych czy innych przyczyn zamieszkujących w Argentynie, wynosi zapewne nie więcej, jak 5—8% ogółu ludności.

IMIGRACJA.

Szybki wzrost ludności, który niewątpliwie przyczynił się do dobrobytu tego kraju, zawdzięcza Argentyna napływowi emigracji.

Ustawa imigracyjna, wydana w roku 1875, a pozostająca dotychczas w mocy, przyznaje nowoprzybywającym emigrantom obok innych, następujące udogodnienia:

- 1) umieszczenie i wyżywienie na koszt państwa w pierwszych dniach po przybyciu,
- 2) ułatwienia w przydzielaniu ziemi z terenów fiskalnych, na dogodnych, długoterminowych warunkach spłaty,
- 3) wolny przywóz wszystkich nieruchomości niezbędnych drobnemu rolnikowi-kolonistcie do prowadzenia gospodarstwa.

W roku 1932 — wskutek wzrastającego wówczas bezrobocia — rząd wydał dekret, wprowadzający pewne restrykcje odnośnie wolnej imigracji, aby zapobiec napływowi elementu, nie mającego odpowiednich środków, ani też kwalifikacji, czy warunków, dla znalezienia odpowiedniej pracy. Obecnie wobec znikania problemu bezrobocia i na skutek rozbudowy przemysłu, zainteresowane sfery uznają znowu potrzebę popierania ruchu imigracyjnego, przy czym chodzi tu głównie o kolonistów, drobnych rolników.

Obraz ruchu imigracyjnego w ostatnich 35 latach daje poniższe zestawienie:

lata	imigrowało	przybyło pasażerów	ogółem	emigrowało	wyjechało pasażerów	ogółem	saldo
1900—04	86.858	33.583	120.336	42.226	29.067	71.293	+ 49.043
1905—09	225.110	47.501	272.611	74.646	43.197	117.845	+154.766
1910—13	285.215	150.539	435.754	123.913	142.527	266.450	+169.304
1914—18	45.073	114.119	159.192	87.712	114.163	201.875	— 42.685
1920—24	133.876	129.448	263.324	48.147	118.422	166.569	+ 96.755
1925—29	138.212	228.182	366.464	56.456	218.734	275.190	+ 91.274
1930	133.183	218.893	352.072	67.504	211.155	278.659	+ 73.417
1931	63.665	286.441	350.106	59.706	274.545	334.251	+ 15.855
1932	37.334	281.639	318.973	48.926	266.670	315.596	+ 3.377
1933	29.903	248.541	278.444	40.285	233.994	274.279	+ 4.165
1934	33.209	283.168	283.168	31.730	279.367	311.097	+ 5.280
1935	54.903	294.784	349.687	37.114	291.413	328.527	+ 21.160

Cyfry powyższe wykazują, że tylko w okresie wojny światowej posiadała Argentyna saldo ujemne w ruchu imigracyjnym. Pozostałe

lata kształtowały się dla Argentyny wybitnie korzystnie, przy czym zauważyć się daje, iż saldo przyływu emigrantów jest w ostatnich latach znacznie mniejsze, aniżeli w okresie przedwojennym i w pierwszych latach po wojnie.

Z pośród ogółu emigrantów, przybyłych do Argentyny w okresie od 1910 do 1935, przypadało według urzędowej statystyki, na:

Hiszpanów	1.178.510
Włochów	1.047.527
Polaków	145.517
Niemców	97.343
Rosjan	82.340
Francuzów	48.885
Portugalczyków	47.788
Jugosłowian	43.876
Czechosłowaków	30.964
Litwinów	16.974
Rumunów	16.923
Innych narodowości	343.718

W roku 1935 przybyło z Polski 6.589 emigrantów, wróciło do kraju 3.424, saldo dla Argentyny dodatnie wynosi więc 3.165. Od stycznia do listopada 1936 r. przybyło do Argentyny z Polski 7.253 osób.

Według trzeciego spisu ludności, dokonanego w roku 1914, z pośród kolonij zagranicznych, zamieszkujących Argentynę, najliczniejsze były: włoska — 929 863; hiszpańska 829.701; rosyjska — 93.634; urugwajska 86.428; francuska 79.491; turecka 64.369; austro-węgierska 38.123.

POLACY W ARGENTYNIE.

Można śmiało przyjąć że w cyfrze kolonii rosyjskiej i austro-węgierskiej znajduje się przynajmniej 50% osób, pochodzących z terytorium dzisiejszej Polski. W ten sposób w roku 1914 ilość osób, pochodzących z obszarów Rzeczypospolitej, a zamieszkujących Argentynę, wynosiła co najmniej 65.000. Dodając do tego cyfrę osób, przybyłych z Polski w okresie późniejszym, t.j. do r. 1936, można przyjąć, że liczba osób, pochodzących z Polski, a zamieszkujących obecnie Argentynę wynosi do 220 tysięcy osób. Na rdzennych Polaków nie przypada jednak więcej jak 15—20%, czyli około 30—40.000 osób.

Przebywający w Argentynie emigranci pochodzenia polskiego składają się z elementu robotniczego oraz drobnych rolników-kolonistów. Zaledwie garstka stanowi grupę inteligencji zawodowej. Największe skupienie wykazują większe miasta (Buenos Aires, La Plata, Rosario, Santa Fé, Córdoba oraz okręg naftowy Comodoro Rivadavia), gdzie obywatele polscy pracują przeważnie jako niewykwalifikowani (dziennie płatni) robotnicy w rzeźniach, przy budowie domów, kolei żelaznych etc. Nieznaczny odsetek, stanowią drobni kupcy (przeważnie żydzi). Element rolniczy, rozrzucony jest po całej Republice. Największe skupienia kolonistów rolników istnieją w Misiones, następnie w Chaco, Córdoba i Mendoza.

Polacy w Argentynie są zrzeszeni w licznych organizacjach społecznych. Naczelną organizacją polską w Argentynie jest Federacja Towarzystw w Buenos Aires oraz Związek Polski“ i „Unia Towarzystw Katolickich w Misiones“ (Posadas).

W Argentynie wychodzi jeden dziennik polski „Niezależny Kurier Codzienny“. Z tygodników wymienić należy „Głos Polski“ (w Buenos Aires), „Osadnik“ i „Orędownik“ (oba w Posadas).

III. ORGANIZACJA POLITYCZNA I SZKOLNICTWO.

USTRÓJ POLITYCZNY.

Podstawą organizacji państwowej Argentyny jest konstytucja z 15 maja 1853 r., zmodyfikowana następnie 25 września 1860 r. i uzupełniona w latach 1866 i 1898.

Argentyna jest Republiką Federalną, podzieloną na 14 autonomicznych prowincyj i 10 gubernacyj albo terytoriów państwowych. Te ostatnie zależne są bezpośrednio od władz federalnych, które mają swą siedzibę w mieście Buenos Aires, uznanym w roku 1880 za stolicę federalną.

Władza dzieli się na ustawodawczą, wykonawczą i sądową.

PARLAMENT.

Władza ustawodawcza należy do Kongresu, składającego się z dwóch Izb: Izby Posłów — Cámara de Diputados — i Izby Senatorów — Cámara de Senadores. Posłowie wybierani są zwykłą większością głosów (1 poseł na 49.000 mieszk.). Głosowanie jest bezpośrednie, tajne i obowiązkowe. Głosują mężczyźni, obywatele argentyńscy, którzy ukończyli 18 lat. Posłem może być wybrany każdy mężczyzna, mający 25 lat, będący obywatelem argentyńskim przynajmniej od lat 4-ech, urodzony w danym okręgu, lub tamże stale zamieszkały przynajmniej od 2 lat. Mandat poselski trwa lat 4, jednak co dwa lata ustępuje połowa posłów, którzy mogą być jednakże powtórnie wybrani.

Senatorowie, wybierani są przez ciała legislatywne poszczególnych prowincyj, które następnie reprezentują w Senacie (po dwóch senatorów przypada na każdą prowincję i 2 na stolicę federalną). Każdy mężczyzna, mający lat 30, może być senatorem, o ile jest obywatelem argentyńskim przynajmniej od lat 6 i jest urodzony w danym okręgu wyborczym, względnie tam zamieszkuje od lat dwóch,

oraz o ile posiada co najmniej 2.000 pesów złotych rocznej renty. Mandat trwa 9 lat, jednak co trzy lata ustępuje 1/3 ilości senatorów przez wylosowanie. Do Izby Posłów należy inicjatywa ustawodawcza, sprawy finansowe, oraz rekrutacja wojska; przysługuje jej również prawo oskarżenia wobec Senatu: Prezydenta Republiki, ministrów, sędziów i członków Najwyższego Trybunału.

Senat, stanowiący Izbę Wyższą, ma znacznie szerszy zakres władzy niż Izba Posłów. Może on przekształcić się w Wysoki Trybunał (Alta Corte) dla sądenia Prezydenta, ministrów i wysokich dygnitarzy państwowych. Prezes Senatu jest na mocy ustawy konstytucyjnej Wiceprezydentem Republiki.

WŁADZA WYKONAWCZA.

Władza wykonawcza spoczywa w ręku Prezydenta, wybranego przez specjalne kolegium wyborcze, którego członkowie (376) wybrani są przez prowincje. Wybór Prezydenta jest ważny, o ile jeden z kandydatów otrzyma zwykłą większość głosów.

Prezydent Republiki sprawuje swe funkcje przez 6 lat i nie może być bezpośrednio po ukończonej kadencji powtórnie wybrany. Jest on najwyższym zwierzchnikiem sił morskich i lądowych. Rządy swe sprawuje przy pomocy 8 sekretarzy stanu (ministrów), przez niego mianowanych. Prezydent ma prawo weta odnośnie uchwał kongresu; veto Prezydenta może być anulowane powtórny przegłosowaniem danej uchwały większością 2/3 głosów.

W Argentynie istnieją następujące Ministerstwa:

Spraw Wewnętrznych, do którego należą też: poczta i telegraf, urząd higieny publicznej oraz urząd pracy;

Spraw Zagranicznych, i Wyznań ze specjalnym podsekretariatem stanu dla spraw wyznań;

Finansów (Hacienda), od którego zależy Skarbiec Państwa i Banco de la Nación;

Rolnictwa, które obejmuje również sprawy handlu, przemysłu i górnictwa; do tego ministerstwa należy Dyrekcja Imigracji;

Wojny,

Marynarki,

Robót Publicznych, do którego należą sprawy kolei żelaznych, dróg, nawigacji, portów, budownictwa;

Sprawiedliwości i Wychowania Publicznego.

ARMIA I MARYNARKA.

Służba wojskowa jest obowiązkowa, między 20 i 45 rokiem życia (jeden rok służby czynnej, 9 lat w rezerwie, 9 lat w gwardii narodowej, oraz 5 lat w pospolitym ruszeniu).

Stan liczebny armii na stopie pokojowej wynosi 1.500 oficerów, 1.700 podoficerów i 14.000 szeregowych; w stanie wojennym: armia liniowa 107.000, gwardia narodowa 215.000, gwardia terytorialna 68.000.

Marynarka wojenna składa się z dwóch pancerników, siedmiu krążowników i dwóch statków strażniczych. Poza tym istnieje 5 statków wywiadowczych nowoczesnych, cztery miotacze torped, trzy łodzie podwodne o wyporności 950 ton i dwie kanonierki rzeczne, oraz 18 jednostek różnego przeznaczenia.

Personel marynarki składa się z 400 oficerów, 200 inżynierów nawigacji i 9.500 marynarzy. Część marynarki tworzy korpus artylerii wybrzeża, złożony z 450 ludzi.

PROWINCJE ARGENTYNY.

Każda z prowincyj — z odrębną stolicą — posiada swą konstytucję, zgodną z konstytucją federalną, odrębne ciało ustawodawcze oraz oddzielną władzę wykonawczą. Prowincje mają szeroką autonomię w dziedzinie ustawodawczej — na czele prowincji stoi gubernator, który mianuje ministrów.

Podział administracyjny Argentyny na prowincje i terytoria jest następujący:

Prowincje i terytoria	Powierzchnia km. ²	Ludność w 1000 1.I.1934	Gęstość załudnie- nia na 1 km. ²
Stolica Federalna			
Buenos Aires	185	2,231	—
Prowincje			
I. Grupa rzeczno-morska.			
Buenos Aires	306.830	3,243	10,56
Santa Fé	134.827	1,420	10,60
Córdoba	168.152	1,149	6,87
San Luis	76.923	176	2,28
Santiago del Estero	138.439	422	3,06
Tucumán	22.836	483	21,00
Corrientes	88.901	467	5,25
Entre Rios	78.330	656	8,41

Prowincje i terytoria	Powierzchnia km. ²	Ludność w 1000 1.I.1934	Gęstość załudnie- nia na 1 km. ²
II. Grupa Kontynentalna.			
Mendoza	148.783	460	3,09
San Juan	89.179	187	2,10
La Rioja	86.492	103	1,20
Catamarca	78.162	136	1,74
Salta	126.577	190	1,46
Jujuy	43.267	102	2,47
Terytoria			
I Grupa:			
Chaco	98.238	90	0,92
Formosa	75.480	30	0,40
Misiones	30.431	96	3,20
II Grupa:			
Pampa	144.183	198	1,37
Los Andes	72.755	3,7	0,05
III Grupa:			
Neuquen	96.464	45	0,47
Rio Negro	201.010	61	0,31
Chubut	225.723	49	0,22
Santa Cruz	243.336	24	0,10
Tierra del Fuego	21.610	3,2	0,15

Prowincje i terytoria są podzielone na departamenty i gminy. Gmina jest administrowana przez t.zw. „Municipalidad“ (zarząd gminy), który składa się z intendenta (odpowiada naszemu pojęciu burmistrza), mianowanego przez gubernatora prowincji (w Buenos Aires przez Prezydenta Republiki) i Rady Miejskiej, wybieranej przez ludność. W każdej gminie jest poza tym rada szkolna, która czuwa nad szkolnictwem, sędzia pokoju i jeden alcalde, sprawujący władzę sądową I-ej instancji, dalej szef rejestru cywilnego, do którego należy prowadzenie rejestru stanu cywilnego, wreszcie komisarz policji.

W terytoriach władzę sprawuje gubernator, mianowany na okres 3-letni przez Prezydenta w porozumieniu z Senatem. Analogicznie mianowani są sędziowie, t.zw. „juez letrado“, sądów federalnych i zwyczajnych.

SĄDOWNICTWO.

Sądownictwo sprawowane jest przez trybunały federalne, Najwyższy Trybunał Sądowy (Suprema Corte de Justicia w Buenos Aires) oraz sześć Izb Apelacyjnych: w Buenos Aires, La Plata, Paraná, Córdoba, Rosario, Bahía Blanca. Ponadto istnieją sądy pierwszej instancji w każdej z prowincyj i terytoriów. W sprawach kryminalnych, konstytucja przewiduje sądy przysięgłych, które jednak praktycznie dotąd nie funkcjonują.

SZKOLNICTWO.

Sprawom szkolnictwa poświęca się w Argentynie dużo uwagi, tym więcej, że szkoła jest jednym z głównych instrumentów przyczyniających się do stosunkowo szybkiej „argentynizacji“ dzieci licznych rzesz imigrantów.

Wychowanie młodego pokolenia odbywa się w trzech etapach: w szkołach elementarnych-początkowych, w szkołach średnich i na wyższych uczelniach.

Stan szkolnictwa początkowego przedstawiał się następująco:

	1931	1932	1933
Szkół publicznych i prywatnych	11.174	11.125	11.700
nauczycieli	54.488	53.858	58.000
uczniów.	1.523.517	1.545.238	1.644.000

Nauczanie początkowe jest bezpłatne i obowiązkowe dla dzieci w wieku od 6 do 14 lat.

Szkół normalnych, w których przygotowuje się przyszłe kadry nauczycielskie, było w r. 1930: 87 publicznych (48.000 uczni) oraz 34 prywatnych (6.000 uczni). Szkoły te podzielone są na trzy stopnie: 2 lata nauki wymagane są dla uzyskania stanowiska nauczyciela wiejskiego, 4 lata nauki dla uzyskania prawa nauczania w jakiegokolwiek szkole elementarnej i wreszcie 7 lat nauki dla uzyskania stanowiska profesora w szkole normalnej.

Szkolnictwo średnie rozporządzało w 1930 roku 55 kolegiami państwowymi, (odpowiadają naszym gimnazjom), w których kształciło się 22.000 uczniów, oraz 92 prowincjonalnymi prywatnymi (7.000 uczniów). Ukończenie kolegium jest warunkiem przyjęcia na uniwersytet.

Obok szkół normalnych i średnich istnieją szkoły zawodowe, instytuty specjalne, konserwatoria muzyczne itp.

W Argentynie istnieje pięć uniwersytetów, a mianowicie w Buenos Aires (założony w 1821 r.), w La Plata, w Córdoba (założony w 1682 r.), w Litoral (część znajduje się w Rosario, część w Santa Fé i Paranje) i w Tucuman.

W roku 1931 na uniwersytetach studiowało 21.700 studentów.

Mimo stosunkowo dobrze postawionego szkolnictwa, posiada Argentyna znaczny procent analfabetów. Według spisu ludności z 1914 r., było w Argentynie około 35% analfabetów. Czasopismo „Revista de Economía Argentina“ oblicza, że pod koniec 1933 r. ilość analfabetów wynosiła 1,6 milionów.

IV. ŻYCIE EKONOMICZNE.

ROLNICTWO.

WIADOMOŚCI OGÓLNE.

Podstawą życia gospodarczego Argentyny jest rolnictwo, łącznie z hodowlą bydła. Szybki rozwój rolnictwa, datujący się od czasu zakładania kolonii rolniczych (jak np. kolonii w Monte Grande w 1824 r. i kolonii rolniczych w Santa Fé w 1853 r.), pozostają w ścisłym związku z silnym napływem imigracji z krajów europejskich, rozbudową kolei żelaznych wewnątrz kraju, oraz z usprawnieniem żeglugi transoceanicznej, a co za tym idzie potaniem frachtów morskich. Czynniki te sprawiły, że Argentyna, która dawniej płody rolne importowała, od roku 1880 wywozić zaczyna swe produkty rolnicze zagranicę. Od tego też czasu datuje się stały i szybki wzrost znaczenia Argentyny na rynkach światowych, jako jednego z głównych producentów i dostawców zbóż i mięsa.

Według danych argentyńskiego Ministerstwa Rolnictwa, z całego obszaru tego kraju przypada na:

	hektarów	%
Ziemie nadająca się do uprawy zbóż	80.000.000	26,68
„ „ „ dla rolnictwa i hodowli	109.000.000	39,07
obszary zajęte przez lasy	50.000.000	17,92
nieużytki	40.000.000	14,33
Ogółem:	279.000.000	100%

Z przytoczonych cyfr widać, że okragło 68% ogólnej powierzchni Argentyny (189 mil. ha.) nadaje się dla celów rolniczych.

Mimo tak olbrzymiej ilości ziemi, nadającej się do uprawy, stan obecny kultury rolnej obejmuje niecałe 30 mil. ha., czyli okragło 11% powierzchni kraju.

Obszar Argentyny pod względem produkcji rolniczo-hodowlanej można podzielić w ogólnych zarysach na cztery strefy, biorąc

pod uwagę warunki klimatyczne, charakterystykę gleby i sposób eksploatacji w poszczególnych częściach kraju:

STREFY PRODUKCJI ZBÓŻ.

I. Strefa produkcji zbóż obejmuje: prowincje Buenos Aires, Córdoba, Entre Ríos, południową część prowincji Santa Fé oraz terytorium Pampy. W strefie tej będącej główną i najbogatszą strefą rolnictwa Argentyny uprawia się przede wszystkim pszenicę, następnie kukurydzę, owies, jęczmień, oraz siemię lniane.

II. Strefa subtropikalna obejmuje: prowincje Jujuy, Salta, Catamarca, Corrientes i Santiago del Estero, oraz terytoria Chaco, Formosę i Misiones. Głównymi produktami tej strefy są: trzcina cukrowa, bawełna, yerba mate (napój w rodzaju herbaty), poza tym ryż, tytoń, cytrusy itp.

III. Strefa andyjska obejmuje prowincje Mendoza, San Juan, La Rioja, San Luis, oraz część terytorium Neuquen. Znajdują się tu winnice (zwłaszcza Mendoza), sady owocowe, dalej pola z lucerną (alfalfa), jarzyny wczesne etc. Strefa uprawy rozprzestrzenia się na obszarach nawadnianych sztucznie.

IV. Strefa Patagonii obejmuje wszystkie terytoria położone na południu Argentyny, a nie wymienione wyżej. Głównym bogactwem tej strefy jest hodowla bydła. Nieznaczna uprawa roli ma miejsce w Rio Negro i Neuquen.

Jak wyżej zaznaczono, podział na strefy jest przeprowadzony w bardzo ogólnych tylko zarysach, w poszczególnych bowiem strefach możnaby przeprowadzić jeszcze dalszy, bardziej szczegółowy podział.

W rolnictwie Argentyny przeważa monokultura, oraz system ekstensywnej gospodarki, prowadzonej przy użyciu nowoczesnych maszyn. Dziwnym wyda się rolnikowi w Europie, a zwłaszcza w Polsce, że z chwilą, gdy się poświęca dane gospodarstwo uprawie zbóż, nie prowadzi się zupełnie gospodarstwa hodowlanego, nawet na własne potrzeby i odwrotnie. Możliwość prowadzenia takiego sposobu gospodarki, spowodowana jest tym, że olbrzymie latyfundia w Argentynie — zwane „estancias“ — położone często w dogodnych ośrodkach, o powierzchni od 5 000 do 75.000 ha. należą do nielicznej grupy właścicieli. Przeciwno tym „estancierom“ podejmowano w parlamencie kilkakrotnie — bezskutecznie zresztą — próby projektów, idąc

ce w kierunku wywłaszczenia ich na rzecz państwa z tym, że po przeprowadzeniu podziału na mniejsze gospodarstwa rolne, miałyby być one odsprzedane drobnym rolnikom-kolonistom.

Wciąż jeszcze spotyka się właścicieli olbrzymich majątków ziemskich, njeznających często dokładnie wielkości swych obszarów (chyba, że są one obciążone hipoteką), którzy czekają „ze sprzedażą“ do czasu parcelacji pod kolonizację, lub dopóki przez teren nie będzie wyznaczona trasa kolejowa. Wówczas bowiem wartość ziemi idzie w górę, a na to tylko czeka właściciel, by sprzedać ziemię i osiaść stale w stolicy, w której zresztą przeważnie mieszka.

Przeciętna cena ziemi nadającej się dla rolnictwa, w rolniczej strefie Argentyny (produkcji zbóż) wynosiła w ostatnich latach w pezach pap. za 1 ha.:

1929/30	373.35
1930/31	315.80
1931/32	243.51
1932/33	197.15
1933/34	183.64

Spadek cen ziemi jest wywołany ogólnym kryzysem ekonomicznym, który dotknął ten kraj. Cena ziemi w prowincjach względnie terytorjach północnych, jak Misjones Chaco, Formosa, przy kupnie większych bloków, jest conajmniej o 50% niższa od cen wyżej podanych.

O wielkości poszczególnych gospodarstw rolnych w Argentynie daje pewne wyobrażenie statystyka Ministerstwa Rolnictwa. Otóż z pośród 135.800 gospodarstw, zajmujących się wyłącznie produkcją zbóż i siewianin (bez kukurydzy) było w roku rolniczym 1932/33:

9.116 gospodarstw na obszarze do 10 ha.			
26.689	„	„	od 10 do 25 ha.
23.922	„	„	„ 26 „ 50 „
27.524	„	„	„ 51 „ 100 „
32.389	„	„	„ 101 „ 200 „
10.443	„	„	„ 201 „ 300 „
4.944	„	„	„ 301 „ 650 „
493	„	„	„ 601 „ 1000 „
280	„	„	powyżej 1000 ha

Największa więc ilość przypada na gospodarstwa od 100 do 200 ha. poczym idą gospodarstwa do 100 ha.

Właściciele ziemi w Argentynie — zwłaszcza średnich i większych obszarów, — nie zajmują się naogół sami uprawą roli, czy hodowlą, lecz ziemię swą dzierżawią. Najbardziej rozpowszechnionym systemem dzierżawy jest system t. zw. „medianero“, polegający na tym, że dzierżawca oddaje właścicielowi połowę zbiorów, względnie pewien, zgóry określony, procent. Mniej rozpowszechniony jest system dzierżawy na pewien określony termin i za ściśle oznaczoną cenę. Ponieważ w dziedzinie dzierżaw panowała duża spekulacja, rząd, chcąc temu zapobiec, wydał w roku 1921 ustawę, normującą sprawę dzierżaw. Ustawa ta, mająca doniosłe znaczenie dla uzdrowienia stosunków panujących na tym polu, gwarantuje drobnym dzierżawcom termin, pozwalający im ułożyć i wykonać pewien plan gospodarczy, ustalając jednocześnie, że dzierżawca ma prawo żądania zwrotu kosztów inwestycji poczynionych w gospodarstwie.

W latach 1932/33 na 135.800 gospodarstw rolnych poświęconych uprawie zbóż i siewianin (bez kukurydzy) tylko 49.185 gospodarstw było prowadzonych przez właścicieli, reszta t.j. 96.615 gospodarstw była wdzierżawiona. Z tej ostatniej cyfry 27.308 gospodarstw było wdzierżawionych za ściśle określoną kwotę — 54.391 na pewien określony procent — reszta zaś t.j. 4.416 gospodarstw była wdzierżawiona za połowę zbiorów.

Cyfry te, nie obejmują oczywiście, dużej ilości, statystycznie nieujętej, gospodarstw hodowlanych, ani też gospodarstw, przeznaczonych dla eksploatacji innych płodów rolnych. Mimo to pozwalają na zorientowanie się w „zamiłowaniu argentyńczyków do ziemi“, gdyż dzierżawcami w znakomitej większości są cudzoziemcy.

Przeciętna cena tenuty dzierżawnej w zbożowej strefie Argentyny wynosiła:

w roku 1929/30	pezów pap. za 1 ha.	26.01
„ „ 1930/31	„ „ „ „	22.38
„ „ 1931/32	„ „ „ „	17.01
„ „ 1932/33	„ „ „ „	16.12
„ „ 1933/34	„ „ „ „	13.57

Najwyższa jest tenuta dzierżawna w prowincjach Santa Fé oraz Buenos Aires, t.j. prowincjach położonych najbliżej rynków zbytu.

Poniższa tabelka ilustruje stan rozdziału ziemi na poszczególne kultury rolne w Argentynie (w hektarach).

Płody	1914/15	1933/34	1934/35	1935/36*)	1936/37*)
Zboża i siemię lniane	13.626.315	20.191.480	21.092.410	18.785.348	—
pszenica	6.261.000	7.957.300	7.613.000	5.750.000	7.083.000
kukurydza	4.203.000	6.514.000	7.028.870	7.630.000	—
siemię lniane	1.723.000	2.773.530	3.279.000	2.660.000	3.010.000
owies	1.661.000	1.443.300	1.428.000	1.195.000	1.225.000
jęczmień	160.500	721.370	815.000	785.000	775.000
żyto	92.600	715.520	863.000	708.000	850.000
siemię konopne	21.900	47.350	50.100	42.600	42.000
ryż	3.315	19.110	15.440	14.748	—
Rośliny przemysłowe:					
trzcina cukrowa	109.200	156.730	151.833	—	—
winnice	132.479	168.990	169.130	—	—
bawełna	3.300	195.000	286.141	317.019	—
orzeczki ziemne (mani)	21.000	89.590	80.096	98.550	—
yerba mate	1.100	45.503	21.589	—	—
tytoń	15.360	12.084	6.560	—	—
rzepak	950	6.055	12.895	—	—
mandioka	9.970	14.735	—	—	—
lucerna (alfalfa)	7.373.400	5.616.870	8.336.750	—	—
sady i drzewa kult.	695.650	617.360	—	—	—
ziemniaki	123.910	154.730	172.357	163.820	—
strączkowe i jarzyny	79.600	145.720	—	—	—
inne kultury	2.124.065	321.246	—	—	—
Razem	24.317.199	27.736.093	—	—	—

PSZENICA.

Z. pośród zbóż, na pierwszym miejscu znajduje się pszenica, której obszar uprawy zajmuje zależnie od roku 6 do 9 mil. ha.

W światowej produkcji pszenicy Argentyna znajduje się na szóstym miejscu po Rosji, St. Zjedn. A. P., Indiach, Francji i Kanadzie.

Daty dotyczące zasiewu, zbiorów, produkcji i eksportu pszenicy w ostatnich latach, ilustruje poniższe zestawienie:

Rok	zasiano (w 1000 ha)	zebrano (w 1000 ha) ¹⁾	% zbio- rów	średnio z 1 ha. kg.	Ogółem wyproduk. w 1000 ton	Eksport łącznie z mąką	wyeksport- owano %
1931/32	6.999	6.486	93	922	5.979	3.525	59
1932/33	8.009	7.200	90	911	6.556	4.071	62
1933/34	7.957	7.301	92	1.067	7.787	4.951	64

*) Cyfry prowizoryczne.

¹⁾ Różnica pomiędzy powierzchnią zasiewów i zbiorów pochodzi stąd, że wiele obszarów nie doczeka się zbiorów z powodu suszy lub zniszczenia przez szarańczę.

W roku 1934/35 produkcja pszenicy wynosiła 6.550.000 ton, w roku zaś 1935/36 — 3.920.000 ton. Eksport w 1935 r. łącznie z mąką wynosił 3,9 milj. ton., w 1936 r. tylko 1.6 mil. ton. Gros produkcji pszenicy przypada na prowincję Buenos Aires, udział której w ogólnej produkcji Argentyny sięga 50%; drugie miejsce zajmuje Cordoba (30%), poczym idzie Santa Fé z około 10%.

W grubych zarysach, przeciętne koszty produkcji pszenicy, przedstawiały się następująco w roku 1933/34 (przyjmując za podstawę 971 kg. pszenicy z 1 ha):

	na hektar w pezach pap.	na kwintal	%
dzierżawa lub renta ziemna	10,98	1,13	23,7
odsetki	4,83	0,50	10,4
amortyzacja	6,23	0,44	13,4
koszta produkcji	17,96	1,85	38,7
transport, (worki i zwózka)	6,41	0,66	13,8
	46,41	4,78	100

Średnia cena roczna pszenicy, zależnie od gatunku, wynosiła wg. notowań giełdy zbożowej w Buenos Aires w pięcioleciu od 1929—1933 roku 7,25 pez. za 100 kg., w roku 1934 — 6,15, w roku 1935 — 7,35, w 1936 r. — 10 pezów za 100 kg.

Pod koniec roku 1935 na wniosek Komisji Regulacyjnej Zbóż (instytucja interweniująca na rynku w celu utrzymania cen zbóż) rząd ustalił minimalną cenę pszenicy na 10 pez. za 100 kg.

W światowym eksporcie pszenicy Argentyna zajmuje drugie miejsce po Kanadzie. Eksport kieruje się przede wszystkim do Anglii (1,8 milj. ton), Belgii (0,8 mil. t.), Brazylii (0,97 mil. ton), Holandji (0,44 mil. ton). Eksport pszenicy przedstawiał w 1934 r. wartość 295 mil. pezów, w 1935 r. — 274 mil., a w 1936 r. okrągiło 163 mil. pezów.

Głównymi portami eksportu pszenicy są: Rosario, Bahía Blanca — w mniejszym stopniu Buenos Aires, Santa Fé, Necochea.

KUKURYDZA.

Drugim produktem po pszenicy, pod względem obszaru uprawy jest w Argentynie kukurydza. W produkcji światowej kukurydzy zajmuje Argentyna po Stanach Zjednoczonych A. P. drugie miejsce, będąc zarazem na pierwszym miejscu pod względem eksportu.

Cyfry dotyczące uprawy i produkcji kukurydzy przedstawia poniższa tabelka:

Rok	zasiano	zebrano	%	średnio	ogółem	eksport	wyeksportowano %
	w 1000	ha.					
1931/32	5.855	3.852	66	1.974	7.603	6.368	84
1932/33	5.884	3.793	64	1.793	6.802	5.319	78
1933/34	5.514	4.112	63	1.587	6.526	5.322	82

W 1934/35 r. produkcja kukurydzy wynosiła 11,4 mil. ton, w r. 1935/36 tylko 9,6 mil. ton.

Prowincje Buenos Aires i Santa Fé dają okragło 35% ogólnych zbiorów kukurydzy w Argentynie, trzecie miejsce zajmuje Cordoba z około 20%.

Wywóz kukurydzy Argentyny wynosi przeciętnie rocznie od 5 do 6 mil. ton. — rekordowym rokiem był r. 1931 kiedy wyniesiono 9,7 mil. ton. Eksport kukurydzy przedstawiał w 1934 r. wartość okragło 300 mil. pezów, w 1935 r. 322 mil., a w 1936 r. — 444 mil. pezów. Głównym odbiorcą kukurydzy argentyńskiej jest Anglia (w r. 1934 — 2,6 mil. ton) za którą daleko w tyle idzie Belgia, Holandia, etc.

Centrem eksportu pszenicy jest port w Rosario, w mniejszym zakresie też Buenos Aires.

SIEMIE LNIANE.

Trzecim z rzędu artykułem produkcji rolnej Argentyny jest siemię lniane.

Obraz produkcji daje poniższe zestawienie:

Rok	zasiano	zebrano	%	średnio	ogółem	Eksport	wyeksportowano %
	w 1000	ha.					
1931/32	3.497	3.344	96	677	2.262	2.028	90
1932/33	2.995	2.588	85	609	1.575	1.392	88
1933/34	2.774	1.974	71	806	1.590	1.374	85

W roku 1934/35 produkcja siemienia wynosiła 2 mil. ton, w r. 1935/36 — 1,2 mil.

W produkcji i eksporcie siemienia zajmuje Argentyna 1 miejsce na świecie.

Siemię lniane uprawia się głównie w prowincji Buenos Aires i Santa Fé. Obie te prowincje dają łącznie około 70% produkcji, poza nimi tylko Entre Ríos i Córdoba zasługują na wzmiankę.

Jak z przedstawionych wyżej cyfr wynika — około 90% ogólnej swej produkcji siemienia lnianego Argentyna eksportuje, osiągając z tego około 200 mil. pezów rocznie.

Głównymi portami załadowania na eksport są: Rosario, Buenos Aires, Bahía Blanca. Siemię lniane wywozi Argentyna do Holandii, Francji, Stanów Zjednoczonych A. P., Niemiec, Belgii i t. p.

O W I E S.

Sytuację odnośnie produkcji owsa, ilustrują podane niżej cyfry:

Rok	zasiano	zebrano	%	średnio	ogółem	Eksport	wyeksportowano %
	w 1000	ha.					
1931/32	1.404	826	59	1.283	1.059	716	68
1932/33	1.478	894	60	1.130	1.010	429	42
1933/34	1.443	668	46	1.246	833	506	61

W r. 1934/35 produkcja wynosiła 900.000 ton, a w r. 1935/36 tylko 500.000 ton.

Ponad 80% produkcji owsa przypada na prowincję Buenos Aires za którą postępuje w znacznym odstępie Córdoba i inne prowincje.

W roku 1935 Argentyna wywiozła 377.000 ton owsa wartości 20 mil. pezów, a w 1936 r. 176.000 ton, za okragło 9 mil. pezów. Głównymi odbiorcami są Italia i Belgia (ponad 100.000 ton), następnie Stany Zjednoczone Ameryki Półn. i Holandia.

Głównym portem wywozu owsa jest Bahía Blanca, następnie Necochea, La Plata.

JĘCZMIEN.

Produkcję i obszar uprawy jęczmienia ilustruje poniższe zestawienie:

Rok	zasiano	zebrano	%	średnio	ogółem	Eksport	wyeksportowano
	w 1000 ha.						
1931/32	582	409	70	1.053	430	281	65
1932/33	629	519	83	1.348	700	459	64
1933/34	721	558	77	1.316	735	536	73

W r. 1934/35 wyprodukowano jęczmienia 781.000 ton, w roku 1935/36 — 480.000 ton.

Jęczmień w Argentynie produkuje się w tych samych strefach co owies.

Eksport jęczmienia wynoszący w r. 1935 420.000 ton, wartości prawie 24 mil. pezów, a w 1936 r. 247.770 t. wartości 15 mil. pezów. kieruje się przede wszystkim do Holandii, Anglii, Niemiec, Belgii, głównie przez port Bahía Blanca i Buenos Aires.

Ż Y T O.

Na ostatnim miejscu wśród uprawy zbóż znajduje się w Argentynie żyto. Obszar zasiewu, zbiorów i wywozu dają następujące cyfry:

Rok	zasiano	zebrano	%	średnio	ogółem	Eksport	wyeksportowano
	w 1000 ha.						
1931/32	558	388	70	638	248	214	86
1932/33	657	480	73	666	320	191	60
1933/34	716	290	41	634	184	105	57

Rok 1934/35 jest rokiem największej produkcji. Wynosiła ona okragło 400.000 ton, a już w r. 1935/36 tylko 140.000 ton. Żyto sieje się głównie w La Pampie następnie w prowincji Buenos Aires i wogóle w strefie uprawy zbóż.

Eksport żyta w 1934 r. wyniósł 106.000 ton wartości 5,5 mil. pez. arg. Żyto wywozi się z Argentyny do Niemiec, Amer. Półn., Belgii i t. d.

INNE PŁODY.

Poza pszenicą, kukurydzą, siemieniem, owsem, jęczmieniem i żytem, pewne znaczenie ma również produkcja siemienia konopniatego i ryżu.

Obszar uprawy ryżu stale wzrasta; w roku 1935/36 obszar uprawy wynosił około 15.000 ha, wyprodukowano zaś okragło 35.000 ton. Ryż uprawia się głównie w prowincji Tucuman.

Produkcja siemienia konopnego (alpiste) wynosi przeciętnie rocznie około 30.000 ton.

Ziemniaki produkuje się w Argentynie w nieznacznej tylko ilości, przeważnie z sadzeniaków pochodzenia europejskiego. W roku 1935/36 było obsadzonych ziemniakami 172.000 ha, co dało 776.000 ton zbiorów.

Orzeszki ziemne (mani), które produkuje się głównie dla ekstraktu oleju, zajmowały w 1935/36 obszar uprawy 80.000 ha, zbiór wyniósł 92.000 ton. Poza mani uprawia się w Argentynie, dla tych samych celów, słonecznik (sezam, etc.).

SADOWNICTWO.

Zapoczątkowane przed kilkunastu laty na większą skalę sadownictwo, daje ostatnio pozytywne rezultaty. Przyczyniła się do tego umiejętnie prowadzona polityka, idąca w kierunku polepszenia gatunków. Obecnie zbiór owoców nie tylko zaspakaja potrzeby rynku wewnętrznego, lecz nawet zapoczątkowano eksport świeżych owoców.

Głównym producentem owoców jest Mendoza, gdzie są sady grusz, jabłek i brzoskwiń. Ogółem jest w tej prowincji około 3 mil. drzew. Poza Mendoza, dostawcą owoców jest prowincja San Luis, Rio Negro i Neugen. Poza tymi prowincjami znaczną ilość owoców dostarczają również prowincje Buenos Aires, Entre Rios i terytoria położone na półn. — te ostatnie produkują głównie cytrusy, banany i ananasy.

HODOWLA BYDŁA.

Hodowla bydła ma w Argentynie jeszcze korzystniejsze warunki rozwojowe, aniżeli rolnictwo. Zdrowy naogół klimat, dostateczna ilość wody obok rozległych pastwisk są czynnikami, które stawiają Argentynę, (obok Stanów Zjedn. A. P. i Z.S.S.R.) na czele wszystkich państw świata.

Hodowla bydła datuje się mniej więcej od połowy XVI wieku, kiedy to zdobywcy nowego kraju -- Hiszpanie sprowadzili do

Argentyny pierwsze transporty bydła rogatego, koni i owiec, obok innych zwierząt domowych, których nie było w „nowoodkrytym” kraju. Bardziej racjonalną hodowlą rozpoczęto w połowie ubiegłego stulecia, kiedy Anglicy, naśladowani potem przez Argentczyków, wprowadzać zaczęli krzyżowanie i ulepszanie poszczególnych ras. Wówczas też zaczynają powstawać wielkie gospodarstwa — estancie — hodowlane. Bydło w Argentynie pasie się bez żadnej opieki na olbrzymich przestrzeniach, ogrodzonych drutem. Tylko rasowe sztuki są traktowane podobnie, jak bydło w Europie, t. zn. dostają paszę treściwą i nocują w oborach (przeważnie jednak tylko zimą).

Hodowla bydła budzi w kołach oficjalnych więcej zainteresowania aniżeli rolnictwo; z tego też powodu hodowla bydła w Argentynie doszła do bardzo wysokiego poziomu, odgrywając doniosłą rolę w ogólno-światowej produkcji mięsa.

W rozwoju i popieraniu hodowli współdziałają ściśle: Ministerstwo Rolnictwa, związki zawodowe hodowców i wreszcie sami, zainteresowani, właściciele „estancyj”. Zawodowe Towarzystwa Hodowlane urządzają rok rocznie wystawy, ujawniając w ten sposób szerokiemu ogółowi postępy hodowli i dając sposobność do zjazdu wszystkich hodowców, z których każdy stara się przewyższyć konkurentów jakością wystawionych sztuk. Najlepsze okazy otrzymują nagrody, przyczym sztuki nagrodzone sprzedawane bywają za zawrotne wprost sumy.

W Argentynie odróżnia się dwie dość wyraźne strefy hodowli bydła:

a) wilgotną — rozprzestrzenia się ona na strefę zbożową, rozszerzając się ponadto na całą prowincję Entre Rios i Corrientes. Bydło rogate, przeważa na północy, owce zaś na południu, z wyjątkiem części północnej Entre Rios i Corrientes.

b) suchą — obejmującą całą Patagonię, z wyjątkiem podgórze Kordylierów i obszarów jodłowych rejonu atlantyckiego, dalej terytorjum La Pampa, południe Mendozy i San Luis, zachód Córdoby, część San Juan, La Rioja i Catamarca. Bydła rogatego w tej strefie jest również więcej na północy, owiec zaś na południu.

Według ostatniego spisu, przeprowadzonego w 1930 r. stan bydła w Argentynie przedstawiał się następująco:

Bydło rogate	32.211.855 sztuk
owce	44.413.221 „
konie	9.858.111 „
kozy	5.647.366 „
świnie	3.768.738 „
muły i osły	1.039.420 „

BYDŁO ROGATE.

Tylko Indie Brytyjskie, Ameryka Północna i Brazylia mają więcej bydła niż Argentyna. Najwięcej bydła rogatego przypada na prowincję Buenos Aires (11,8 milj sztuk), Corrientes (3,5), Santa Fé (3,4), Córdoba (3,2), Entre Rios (2,3) wreszcie na terytorium La Pampa i Chaco (po 1 milionie).

Bydło argentyńskie jest w znacznej części rasowe (circa 85%). Z ras przeważa Durham albo Shorthorn (78%), następnie Hereford (9%) i Alerden Angus (4%), a więc rasy przeważnie mięsne. Z ras mlecznych dominuje holenderska.

OWCE I KOZY.

Również w hodowli owiec pierwsze miejsce zajmuje prowincja Buenos Aires (12,7 milj sztuk) — głównie zaś jej część południowa, za którą kroczy terytorium Santa Cruz (7,6 milj.), Chubut (4,1 milj.), La Pampa (2,5 milj.), Corrientes (2,3 milj.), Entre Rios (2,2 milj.), Rio Negro (2,2 milj.), Neuquen (1,1 milj.) i Córdoba (1 milj. sztuk).

Większość owiec w Argentynie należy do ras: Lincoln, Romney, Marsch i Merina.

W hodowli kóz pierwsze miejsce zajmuje prowincja Santiago del Estero (1,2 milj.), po czym idzie Córdoba (0,74 milj.), San Luis (0,45 milj.), Santa Cruz, Salta, Catamarca, t. j. te prowincje i terytoria, w których niema dostatecznych warunków dla hodowli bydła mlecznego.

ŚWINIE.

W hodowli świń główną rolę odgrywają prowincje: Buenos Aires (,8 milj.), Santa Fé i Córdoba (po 0,5 milj.), oraz Entre Rios, Santiago del Estero i La Pampa (mniej więcej po 100.000 sztuk).

Z poszczególnych ras w hodowli świń przeważają: Berkshire, Duroc, Jersey, Polland-China i Yorkshire.

K O N I E.

Pierwsze miejsca w hodowli koni, zajmują prowincje: Buenos Aires (2,9 mil.), Córdoba (1,7 mil.), Santa Fé (1,2 mil.), — po czym idą, Entre Rios i Corrientes.

W hodowli koni znajduje się Argentyna na 3-cim miejscu po Rosji i Stanach Zjedn. A. P.

Prowincje Córdoba, Tucuman i Santiago del Estero obfitują w muły i osły.

D R Ó B.

W porównaniu z olbrzymią hodowlą bydła, hodowla drobiu odgrywa znacznie mniejszą rolę. Spis z 1930 roku wykazał 37,4 mil. sztuk kur, z czego najwięcej, bo ponad 15 mil. przypadało na prowincję Buenos Aires. Eksport drobiu bitego i mrożonego jest dość znaczny. Wywozi się również jaja, które jednak w pewnych porach importuje się, gdyż rodzima produkcja nie wystarcza na pokrycie zapotrzebowania krajowego.

GÓRNICTWO.

Studia geologiczne poczynione w Argentynie wykazują, że kraj ten bogaty jest we wszelkiego rodzaju minerały. Brak jednak odpowiednich kapitałów i materiału opałowego, niezbędnego przy eksploatacji, dalej trudności komunikacyjne i wreszcie słabe zaludnienie okolic bogatych w rudy, są przyczyną, że górnictwo znajduje się na ogół na bardzo niskim poziomie, pozostając daleko w tyle za rolnictwem i hodowlą.

Aktywność kopalniana — inicjowana i popierana przez Generalną Dyрекcję Górnictwa i Geologii — ogranicza się właściwie do eksploatacji kilku minerałów, przede wszystkim jednak poświęca się dużo uwagi poszukiwaniom i produkcji ropy naftowej.

N A F T A.

Produkcja ropy naftowej datuje się w Argentynie od 1907 r. kiedy to poraz pierwszy odkryto jej źródła nad Atlantykiem, w Comodoro Rivadavia. Od tego czasu trwają dalsze poszukiwania, które doprowadziły do tego, że obecnie można ustalić trzy główne okręgi, bogate w ropę, a mianowicie.

- 1) Comodoro Rivadavia w terytorium Chubut,
- 2) Plaza Huincul w terytorium Neuquén,
- 3) w prowincji Salta i Jujuy.

Niezależnie od wyżej wymienionych, przystąpiono ostatnio do wierceń w prowincji Mendoza (Cacheuta i Tufiuyán).

W eksploatacji znajduje się obszar obejmujący okrągło 7.350 ha. mniej więcej taką samą ilość pozostawiono jako rezerwat.

Produkcja ropy w Argentynie wynosiła:

1933 . . .	2.176.559 m ³
1934 . . .	2.229.621 „
1935 . . .	2.273.000 „

W produkcji światowej stoi Argentyna na 11-tym miejscu. Zauważyć należy, że dość znaczny wzrost produkcji ropy datuje się właściwie od 1922 roku.

Rozdział produkcji ropy na poszczególne okręgi przedstawiał się w roku 1935 następująco (w 1000 m³).

prowincja wzgl. terytorjum	produkcja fiskalna	prywatna	razem	procent ogólnej produkcji
Comodoro Rivadavia .	857	956	1.813	79,7%
Plaza Huincul	62	85	147	6,5 „
Salta	19	285	304	13,4 „
Mendoza	6	3	9	0,4 „
Razem	944	1.329	2.273	100

Najwięcej ropy dostarcza dogodnie bo nad Oceanem położony okręg Comodoro Rivadavia, w którym było czynnych w 1924 r. 1.887 szybów. Gatunek ropy z tego okręgu należy do typu gęstego o wartości kalorycznej 10,500 kaloryj.

W okręgu Plaza Huincul, który dostarcza ropy lepszego gatunku pracowało w roku 1934 — 271 szybów.

Główną rolę w przemyśle naftowym Argentyny odgrywa „Yacimientos Petroliferos Fiscales“, przedsiębiorstwo fiskalne, które jest regulatorem produkcji i cen.

Mimo iż produkcja ropy z roku na rok wzrasta, nie zaspakaja ona całkowicie potrzeb rynku wewnętrznego. Dość znaczne ilości ropy sprowadza się z zagranicy; W roku 1935 import ropy (fuel oil) wyniósł — 1.456.000 m³.

INNE KOPALINY.

Poza ropą naftową, inne produkty kopalniane nie odgrywają większej roli. Dla zilustrowania stanu eksploatacji innych produktów kopalnianych, można przytoczyć jedynie statystykę przewozów kolejowych i rzecznych:

(w t o n a c h)	1933	1934
Kamień	298.143	218.255
piasek	696.471	614.147
granit	518.205	433.945
węglan wapnia	145.259	165.431
wapno	212.429	231.214
gips	34.805	44.142
kwarc	8.585	4.954
siarczan sodu	1.136	1.602
boronatrokalcyt	629	1.532
sól	205.568	194.443
rudy ołowiu	9.015	3.920
ołów (metal)	2.799	15
rudy miedzi	20	—
„ bizmutowe	—	9
„ cyny	99	417
„ wolframu	—	366
„ manganu	410	583
„ srebra	—	12
feldspat	376	431
onyks	1.303	365
krzemian glinu	45.406	21.788
kamień sapo (piedra de sapo)	20	43
azbest	—	—
kaolin	—	46
mika	75	175
flouryt — spad rzeczny	200	311
marmur	1.553	1.450
beryl	—	—
kamień wapienny bardzo porowaty	2.314	1.694
rudy żelazne tytanonośne	2.600	1.000
otoczaki	269.974	342.204
glinki (rdzawe)	641	355
rafaelita	—	338
osad krystal. węglanu wapnia	—	791

Poza tym w stolicy federalnej wyprodukowano 6,470 ton ołowiu (metal) i z przetopionej rudy otrzymano w 1935 roku 385 kg. srebra.

Poszczególne minerały znajdują się w Argentynie w części andyjskiej.

Złoto znajduje się na obszarze zwanym Puna de Atacama, obejmującym terytorium Los Andes, część prowincji Jujuy, Salta i Catamarca. Złoto występuje w grudkach w piaskach rzek i pokładach kwarcu. Produkcja jest nieznaczna.

Srebro, ołów i cynk, występuje w Puna de Atacama i w dystrykcie Famatina. W produkcji ołowiu przemysł argentyński zaspakaja naogół zapotrzebowanie wewnętrzne, przy czym surowca dostarcza własne kopalnictwo.

Mieź, występuje w sąsiedztwie złota i srebra. Najbogatsze pokłady znajdują się w San Antonio de los Cobres.

Cyna występuje w Catamarca w górach Fiambalá. Ostatnio odkryte pokłady w Abra-Pampa w prowincji Jujuy, przy obecnej instalacji pozwalają na produkcję około 600 ton rocznie, przy czym w najbliższych latach jest możliwość powiększenia produkcji 5-krotnie.

Wolfram, znajduje się w górach Cordoba, La Rioja, San Luis i Jujfy.

Sól — obfite pokłady znajdują się w Los Andes, Jujuy, La Rioja, Córdoba. Poza tym sól występuje w postaci solanek w Pampie, Rio Negro.

Boraks, eksploatuje się w Puna de Atacama i Jujuy.

Fluoryt występuje w formacjach wapiennych.

Caliza (węglan wapnia) — pokrywa wewnętrzne zapotrzebowanie. Produkuje się w prowincji Mendocino, Entre Rios, Buenos Aires.

Granit — występuje prawie wszędzie — eksploatuje się tylko w prowincji Buenos Aires, Córdoba, San Luis.

Gips — dostarcza przeważnie Entre Rios i Rio Negro.

Węgiel — znajduje się w Prekordyrjerach, jednak nie nadaje się do eksploatacji handlowej. Odkryte pokłady zawierają węgiel o niskiej wartości kalorycznej. Na ziemi ognistej znajduje się torf.

PRZEMYSŁ.

WIADOMOŚCI OGÓLNE.

Przemysł w Argentynie rozwija się stale, zaspakajając w coraz większym stopniu potrzeby rynku wewnętrznego. Według studjów

przeprowadzonych przez Unię Przemysłu Argentyńskiego w okresie między 1914 r. a 1933., liczba ludności zatrudnionej w przemyśle zwiększyła się z 1.246.000 do 2.156.000 czyli o 73%, podczas gdy w rolnictwie i hodowli z 880.000 do 1.137.000 czyli 29,2%.

Poniższe zestawienie przedstawia wartość produkcji Argentyny w roku 1927 w porównaniu z 1933 w dziale rolniczo-hodowlanym, górniczym i przemysłowym:

	1927	1933
	(w milionach pezów arg.)	
I. Produkcja rolna:		
zboża i siemię lniane	1.627	860
różne uprawy przemysłowe	221	125
świeże owoce	120	150
strączkowe i jarzyny	80	100
II. Produkcja hodowlana:		
bydło rogate	817	355
owce	81	45
inne bydła	35	30
wełna	175	115
skóry	223	60
produkty uboczne zwierzęce	35	26
mleko	166	120
III. Kopalnictwo	90	115
IV. Produkcja leśna	120	100
V. Hodowla drobiu, myślistwo i rybołówstwo	120	130
Razem surowce	3.910	2.321
WYTWÓRCZOŚĆ PRZEMYSŁOWA:		
VI. Przemysł:		
chłodnie mięsa (frigorificos), etc.	78	30
mleczarstwo	33	20
cukrownictwo	88	80
młynarstwo	63	30
wyrób wina	90	50
browary	58	30
zakłady oczyszczenia bawełny	4	10
oleje	6	22
przemysł tytoniowy	111	130
ekstrakt quebracha	15	5
dystylarnie	47	150
fabryki cementu	8	15
przędzalnie i tkalnie	—	130
VII. Przemysł gumowy	—	10
VIII. Inne gałęzie przemysłu	940	1.360
Razem przemysł	1.541	2.062

Bez przesady rzec można, że w rozwoju przemysłu zrobiła Argentyna w ostatnich latach nie postęp, lecz duży skok naprzód. Znaczący warunków i życia gospodarczego tego kraju są zdania, że Argentyna w ciągu 20 najbliższych lat, doprowadzi swój przemysł do takiego stanu, jakim był przemysł Stanów Zjednoczonych A. P. na 20 lat przed wojną światową. Być może, że zapatrywanie to jest zbyt optymistyczne, biorąc pod uwagę zmniejszone tempo przyływu imigracji.

MŁYNARSTWO.

Przed niespełna 50 laty przywoziła Argentyna mąkę z zagranicy na własne potrzeby. W ślad jednak za rozwojem rolnictwa następuje rozbudowa przemysłu młynarskiego.

Na 291 istniejących młynów, pracowało w 1935 roku 194. Zdolność produkcyjna młynów czynnych wynosiła 9,4 tys. ton w ciągu 24 godzin. Najwięcej młynów znajduje się w prowincji Buenos Aires (82), Entre Rios (41), Córdoba (39), Sta. Fe (27) i t.d.

Produkcję młynów ilustruje poniższe zestawienie:

lata	zmielono pszenicy (w tys. ton)	wyprodukowano mąki (w tys. ton)	prod. ubocznych (w tys. ton)
1932	1.835	1.295	520
1933	1.899	1.340	538
1934	1.994	1.415	561
1935	2.025	1.436	574

Wydajność z 100 kg. pszenicy, wynosiła w ostatnim roku 70,9% mąki.

Eksport mąki skierowany jest przede wszystkim do Brazylii, następnie do Hiszpanii i Anglii.

Zużycie mąki na głowę mieszkańca, jest jedno z największych na świecie. Wynosił ono w okresie 1925/1934 przeciętnie 105,75 kg. rocznie.

CUKROWNIE.

Przemysł cukrowy powstał i rozwinął się w Argentynie w połowie XIX stulecia, a pod koniec tego wieku produkcja zaspakajała już zapotrzebowanie wewnętrzne. Przemysł ten, będący źródłem bogactwa prowincji, przede wszystkim Tucuman, a następnie Salta

i Jujuy, opiera się głównie na surowcu z trzciny cukrowej. W przeciwieństwie do większości przemysłu czynnego w Argentynie, cukrownictwo w 80% oparte jest o kapitał narodowy.

W roku 1913 było inwestowanych w cukrowniach ponad 140 milionów pezów; obecnie oblicza się, że kapitał inwestowany stanowi ponad 400 mili. pezów. W przemyśle cukrowniczym, zatrudnionych jest około 100.000 robotników.

Produkcja, import i eksport, oraz konsumpcja cukru przedstawiały się następująco w ostatnich latach (w tonach):

Lata	producja	import	eksport	dla konsumpcji
1933/34	318.900	347	1.985	317.303
1934/35	347.300	781	1.743	346.408
1935/36	385.300 *)	190	2.006	383.484

Na 41 cukrowni istniejących zaledwie dwie pracują na buraku, reszta wyłącznie na trzcinie cukrowej.

Ponad 70% produkcji przypada na prowincję Tucuman, następnie idą Salta i Jujuy, a ostatnio wzrasta produkcja cukru także w Santa Fé, Corrientes i Chaco.

Spżycie cukru na głowę mieszkańca wynosi w Argentynie 30 kg. rocznie.

W roku gospodarczym 1934/1935 znajdowało się pod uprawę trzciny cukrowej 152.000 ha.

MLECZARSTWO.

Wyrób masła i produkcja serów jest dobrze rozwinięty. Rocznie produkuje się przeciętnie około 30.000 ton masła, 20.000 ton serów i 20.000 ton kazeiny.

W roku 1935 wywieziono za granicę 6.800 ton masła, 1.500 ton serów oraz 17.000 ton kazeiny.

Specjalne gatunki serów importuje się. Mleczarstwu poświęca się w Argentynie dużo uwagi; mleka dostarczają wzorowo urządzone estancje, na których przeważają krowy rasy holenderskiej.

OLEJARNIE.

Przemysł wyrobu olei jadalnych i innych, rozwinął się nadszpiewanie w ciągu ostatnich lat paru, opierając się na surow-

*) w cyfrze tej nie uwzględniono produkcji z buraku cukrowego.

cu krajowym. Przed 10 laty przemysł krajowy zaspakajał zaledwie 30% potrzeb, reszta pochodziła z zagranicy. Obecnie stosunek ten jest odwrotny.

Produkcja olejów roślinnych wynosiła w tonach:

1924	18.617
1932	37.056
1933	46.682
1934	51.839
1935	58.595

Do produkcji olejów jadalnych używa się przede wszystkim orzeszków ziemnych (mani), rzepaku i słonecznika.

Produkcja rycynusu wynosi rocznie około 500 ton — oleju z siemienia lnianego około 4,5 tys. ton.

PRODUKCJA WINA.

Analogiczne znaczenie, jakie ma uprawa trzciny cukrowej i produkcja cukru dla prowincji północnych, ma dla obszarów andyjskich uprawa winnic i produkcja wina. Pod winnice zajęty jest obszar 170.000 ha. Produkcja winogron wynosiła w 1933/34 — 1,3 mili. ton. Najwięcej winnic znajduje się w prowincji Mendocinie (92.000 ha.), San Juan (34.000) i Rio Negro (17.000). W tych też prowincjach wyrabia się głównie wino.

Do niedawna cały zbiór winogron przeznaczony był na przeróbkę wina. Ostatnio na skutek superprodukcji tego napoju, zauważyć się daje dążność w kierunku ulepszenia gatunków, na gatunek deserowy, również w celach eksportowych. Zbiór winogron przypada na inny okres (styczeń — marzec) aniżeli w Europie.

Produkcja wina wynosiła w kilolitrach:

1932	210.115
1933	783.900
1934	750.037
1935	441.684

Lepsze gatunki win przywozi się z zagranicy, mimo, iż Argentyna zaczyna w ostatnich latach eksportować własne wino.

Konsumpcja wina na głowę mieszkańca wynosiła w 1933 r. — 66,2 litra.

W roku 1934 zajmowała Argentyna 10 miejsce wśród państw, producentów wina.

BROWARY.

Bro wary, zaspakajają od szeregu lat w całości zapotrzebowanie wewnętrzne.

Produkcja piwa — w milionach litrów:

1932	116
1933	98
1934	134

W ostatnim roku konsumpcja na głowę mieszkańca wynosiła 11 litrów.

Przemysł browarniany (około 20 browarów) sprowadza chmiel z Europy. Ostatnio poczyniono próby z chmielem pochodzenia polskiego.

DESTYLARNIE.

Wszystkie prawie cukrownie posiadają urządzenia dla destylacji melasy. Produkcja alkoholu z tego źródła wynosiła w 1935/36 r. — 174.104 hektolitrow.

Niezależnie od alkoholu z melasy po trzcinie cukrowej, produkuje się w Argentynie spirytus z kukurydzy oraz przy wyrobie wina.

Produkcja alkoholu w ostatnich latach wynosiła w tys. litrów

1932	15.261
1933	16.758
1934	23.036

Spirytus z kukurydzy używa się dla celów oświetlenia i jako siły napędowej, alkohol z wina dla produkcji likierów.

Argentyna importuje napoi alkoholowych przeciętnie rocznie za okragłe 10 milionów pezów, z czego za 4 miliony win, blisko za 2 mil. likierów, za 2.1 mil. pezów aperitiwów.

RZEŹNIE I PRZEMYSŁ PRZETWÓRCZY MIĘSNY.

W ślad za silnym rozwojem hodowli bydła, rozwinął się w Argentynie potężny przemysł mięsny. Na ogólną ilość około 3.000 zakładów uboju bydła, 19 przypada na olbrzymie chłodnie-rzeźnie-fabryki przetworów mięsnych t.zw. „frigorificos“. Na te „frigorifica“, w których inwestowany jest przeważnie obcy kapitał (angielski i północno-amerykański) przypada mniej więcej 30% całego uboju, a mięso jest przeznaczone przeważnie na eksport.

O znaczeniu i wielkości przemysłu mięsnego świadczą wymownie następujące cyfry uboju (w tysiącach sztuk):

Lata	bydło rogате	owce	świnie
1932	5.374	6.767	1.003
1933	5.073	7.028	1.143
1934	6.002	6.426	1.383
1935	6.339	6.781	1.328

Do największych fabryk-rzeźni należą „La Blanca“, bijąca rocznie ponad 300.000 sztuk bydła i 600.000 owiec, „Anglo (560.000 i 770.000) i „Armour“ w La Plata, bijąca 280.000 sztuk świń.

Około 70% bitego bydła przeznacza się na konsumpcję wewnętrzną, resztę t.j. 30% stanowi eksport.

W ostatnich latach wyeksportowano następujące ilości mięsa i konserw w tonach:

	1 9 3 5		1 9 3 6	
	ilość	wartość	Ilość	wartość
	w 1000 ton	w milj. pezów	w 1000 ton	w milj. pezów
mięso wołowe . . .	384	170	401	180
mięso baranie . . .	50	31	50	34
mięso wieprzowe . . .	12	5,4	11,6	5
konserwy	67	20	72	22

Argentyna, będąca największym eksporterem mięsa wołowego na świecie, wywozi mięso chłodzone, mrożone i w konserwach, przeważnie do Anglii, następnie Włoch, Belgii, Francji i t.d.

PRODUKCJA SKÓR.

Według kalkulacji przeciętna produkcja skór wynosi rocznie około 7 mil. sztuk skór wołowych i około 10 mil. sztuk skór owczych.

W handlu skórami obowiązują uzanse wydane przez „Camara de Sub-Productos Ganaderos“.

W 1936 roku wyeksportowano: skór wołowych solonych 120 tys. ton, suchych 19.000. ton; wartość tego eksportu wynosiła około 91 mil. pezów. Poza tym wywieziono w tym roku 18 tys. ton skór owczych, wartości 17 mil. pezów.

Wyrób obuwia, skoncentrowany jest prawie wyłącznie w Buenos Aires, Około 50 fabryk, produkuje rocznie około 14 mil. par obuwia ze skóry i ca 40 mil. obuwia taniego z juty t.zw. „alparkaty“ (rodzaj sandałów), oraz obuwia gumowego.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY.

Impulsem do rozwoju przemysłu włókienniczego, który należy w Argentynie do najmłodszych i zarazem najznacześniejszych, była wojna światowa.

Kapitał inwestowany w przemyśle tekstylnym wynosi 180 mil. pezów, z czego ponad 60 mil. przypada na przemysł wełniany, 40 mil. na bawełniany, oraz 50 mil. na przemysł wyrobów trykotażowych, reszta przypada na przemysł jedwabny i inny.

Przędza bawełniana. Z początkiem 1936 r. było czynnych 18 przędzalni bawełny (trzy ponad to znajdowało się w instalacji). O rozwoju tego przemysłu świadczy fakt, że ilość wrzecion wzrosła z 60.000 w 1930 r. na 251.000 w 1936 r. Produkcja przędzy bawełnianej wynosi okragło 16.000 ton. Wyrabia się przeważnie grubsze gatunki, gatunki cieńsze importuje się, jak to wskazują następujące zestawienia:

P r z y w ó z		
lata	w tonach	wartość w 1000 pez.
1933	10.027	20.637
1934	8.242	18.433
1935	7.071	16.030

Import tak pod względem ilości, jak i wartości, kurczy się z roku na rok.

Tkaniny bawełniane. Statystyka wykazuje z początkiem 1936 r. istnienie 37 fabryk tkanin bawełnianych, w których było 3.640 warsztatów tkackich. Produkcja roczna, wynosząca 10.000 ton, zaspakaja zaledwie 25% zapotrzebowania rynku wewnętrznego. Niedobór pokrywany bywa importem, który wynosił w okresie 1933/35:

P r z y w ó z		
lata	ilość w tonach	wartość w 1000 pez.
1933	31.776	95.897
1934	32.143	96.184
1935	35.299	105.569

Importuje się przeważnie wysokowartościowe gatunki tkanin bawełnianych.

Wyroby trykotażowe. Przemysł trykotażowy stanowi jedną z najstarszych gałęzi przemysłu tekstylnego Argentyny. Przemysł ten reprezentowany jest przez około 170 fabryk, w tym, 91 przedsiębiorstw pończoszniczych. Produkcja pokrywa mniej więcej 50% konsumpcji wewnętrznej.

Przemysł bawełniany posługuje się surowcem krajowym.

Obszar plantacji bawełny, jak i produkcja stale wzrastają. W ostatnich latach zbiory wynosiły:

lata	obszar plantacji w tys. ha	zbiory bawełny w tonach
1932/33	138,5	113.318
1933/34	195,0	115.236
1934/35	286,1	238.285
1935/36	317,0	283.000

Głównym producentem bawełny jest terytorjum Chaco, gdzie osiedliła się w ostatnich latach znaczna ilość drobnych kolonistów, pochodzących z Polski.

Stan produkcji, eksportu i konsumpcji wewnętrznej włókna bawełnianego przedstawia następujące zestawienie:

lata	produkcja	eksport	konsumpcja wewnętrzna	% konsumpcji w stos. do prod.
	w t o n a c h			
1933	32.511	20.564	12.200	37
1934	43.357	27.112	18.600	43
1935	64.038	36.329	25.000	29

Tak obszar uprawy, jak ilość uzyskanego włókna zwiększają się. Wzrasta również eksport i konsumpcja krajowa. W 1936 r. eksport włókna bawełnianego wyniósł 49.025 ton, wartości 39 mil. pezów.

Włókno (fibra) bawełny argentyńskiej ma długość 27 do 28 milimetrów.

Przemysł bawełniany rozwijający się pomyślnie, posiada 2.500 warsztatów tkackich. Z istniejących fabryk zaledwie 4 produkują na własne potrzeby przędzę czesankową; zapotrzebowanie innych pokrywane jest importem.

Produkcja przemysłu bawełnianego, wynosząca około 12 mil. kg. tkanin rocznie pokrywa w 70% wewnętrzne zapotrzebowanie, zwłaszcza w gatunkach ciężkich i półciężkich. Resztę importuje się. W okresie 1928/32 przywożono rocznie średnio 5 mil. kg. tkanin. i przędzy wełnianej, z czego 3,5 mil. stanowiły tkaniny. Wartość importu tych artykułów przekracza 50 mil. pezów rocznie.

Istniejące w Argentynie fabryki wyrobów wełnianych opierają się na surowcu krajowym. Według kalkulacji średnia roczna produkcja wełny wynosi 165.000 ton.

W latach 1932/34 było czynnych 17 przedsiębiorstw zajmujących się oczyszczaniem wełny, w roku 1936: 13. Produkcję ich ilustrują poniższe cyfry:*)

Lata	wełna brudna, myta i karbonizowana	otrzymano wełny czystej
	w t o n a c h	
1933	22.029	11.678
1934	25.020	12.863
1935	28.530	13.538

Eksport wełny wynosił w tonach:

	1934	1935	1936
wełny brudnej	97.562	113.657	118.305
wełny typu „Chłodni” .	55.476	6.675	8.295
wełny czystej	7.992	16.129	12.936

Argentyna jest jednym z największych producentów i eksporterów wełny.

Inne gałęzie przemysłu tekstylnego. Wymienić tu należy przemysł lniany pracujący wyłącznie na półfabrykacie importowanym. Konsumcja wewnętrzna, wynosząca około 1 mil. kg w 60%, pokrywana bywa przez przemysł krajowy.

Przemysł jedwabny, jak i jedwabiu sztucznego (2 fabryki) rozwinął się w ostatnich latach. Przemysł jutowy, wyrób worków etc. (20 fabryk), w którym jest inwestowany kapitał 24 mil. pezów, odgrywa dużą rolę, gdyż zaspakaja w 96% potrzeby rynku wewnętrznego. Przemysł ten pracuje na surowcu importowanym.

CEMENT.

Produkcja cementu rozwinęła się w Argentynie w ostatnich latach do tego stopnia, że zaspakaja w zupełności wewnętrzne zapotrzebowanie. Jeszcze w roku 1918 produkcja wynosiła zaledwie 15.000 ton, w roku 1936 zdolność produkcyjna osiąga 1 miliona ton.

Portland-cement, którego gatunek nie ustępuje znanym świato-

*) Zestawienie to nie obejmuje wełny typu t. zw. „frigorifico”.

wym markom, produkuje się w Argentynie w prowincjach: Buenos Aires (3 fabryki), Cordoba (2), Mendoza (2), Entre Rios (1).

W ostatnich trzech latach produkcja cementu wynosiła (w tonach):

1933	481.519
1934	567.529
1935	721.564

W roku 1934 w przemyśle cementowym zatrudnionych było około 2.500 robotników. Import cementu do 1930 r. wynosił około 400.000 ton rocznie, w ostatnich trzech latach zaledwie 10 procent dawnej ilości. Ostatnio uruchomiona fabryka cementu w Paranie (Entre Rios) zapewne wyeliminuje całkowicie import.

METALURGIA.

Brak surowców przede wszystkim węgla i żelaza jest powodem, że przemysł ten jest w Argentynie stosunkowo najslabiej rozwinięty. Na wzmianę zasługuje jedynie wyrób części zamiennych do samochodów (oparty na fabrykach północno-amerykańskich), wyrób aparatów chłodniczych i motorów elektrycznych, oraz ostatnio budowa mniejszych stałków.

Brak danych statystycznych uniemożliwia dokładniejsze zobrazowanie tego przemysłu.

Import żelaza i wyrobów żelaznych przeciętnie w pięcioleciu 1928/1932 przedstawiał wartość około 167 mil. pezów rocznie, co przedstawia 10% wartości ogólnego importu. Przywóz maszyn i środków lokomocji w tym samym okresie przedstawiał wartość 194 mil. pezów rocznie, co stanowi około 11% ogólnego importu.

Import metali, z wyłączeniem żelaza i wyrobów z niego, stanowi około 4% ogólnej wartości przywozu

P A P I E R .

Przemysł papierniczy rozwinął się nadspodziewanie w ostatnich pięciu latach. W roku 1931 istniało 13 fabryk, w 1936 było czynnych 21. Produkcja przedstawia wartość 58,6 mil. pezów rocznie, produkcja roczna wynosi około 85.000 ton papieru i kartonu różnego rodzaju, 5.000 ton celulozy i 8.000 ton produktów chemicznych. Produkcja ta pokrywa 27% konsumpcji krajowej.

Import papieru, który w pięcioleciu 1928/32 wynosił średnio rocznie 197,225 ton, wartości 55 mil. pezów, zmniejsza się ostatnio

z wyjątkiem przywozu kartonu specjalnych gatunków, papieru rotacyjnego dla dzienników i do pakowania.

Konsumcja papieru w Argentynie jest większa od wszystkich razem wziętych krajów Ameryki Południowej.

W Argentynie wychodzi 3,338 pism z czego 1,676 periodyków. Siedem głównych pism bije dziennie powyżej 200.000 egzemplarzy.

PRZEMYSŁ TYTONIOWY.

W 150 fabrykach trudniących się przeróbką tytoniu, inwestowanych jest 56 mil. pezów. Personel zatrudniony w przemyśle tytoniowym wynosi ponad 8,500 osób.

Produkcja gotowych wyrobów (cygar, papierosów, tytoniu) wynosiła w roku 1933 — 14 milionów kg., przedstawiając wartość 57 mil. pezów. Przemysł ten pracuje w połowie na surowcu krajowym, w połowie na importowanym.

Zużycie surowca tytoniu wynosi 16.000. ton rocznie. Bibułkę papierową przywozi się z zagranicy.

Obszar uprawy i produkcję argentyńską oświetlają następujące cyfry:

Lata	obszar uprawy w ha.	zbiory w tonach
1932/33	14.360	14.950
1933/34	12.084	10.116
1934/35	21.585	23.745

Produkcja w ostatnim roku wzrosła b. silnie i przyczyni się zapewne do wyeliminowania w większym stopniu importu. Najwięcej tytoniu uprawia się w prowincji Corrientes, następnie w Misiones.

W Argentynie niema ani monopolu tytoniowego, ani ograniczeń co do uprawy. Centrum przemysłu tytoniowego jest stolica Federalna.

PRODUKCJA LEŚNA I PRZEMYSŁ DRZEWNY.

Aczkolwiek 1/6 obszaru Argentyny pokryta jest lasami, w których znajduje się sądząc z „Catálogo descriptivo de maderas argentinas“, wydane go przez Unię Przemysłowców Argentyńskich — 802 gatunków drzew, kraj ten importuje znaczne ilości drzewa i wyrobów z niego. Import stanowi około 3% wartości ogólnego przywozu. Z importu interesującego Polskę wymienić należy deski oraz dyktę.

Eksploatację leśną prowadzi się głównie w Chaco, północnej części prowincji Santa Fé, w Santiago del Estero oraz w Salta.

Eksploatuje się przeważnie drzewa wysokowartościowe, jak quebracho (na podkłady kolejowe i wyrób taniny), cedr „jacarandá“ (na wyroby ciesielskie i stolarskie) i t.p. Wartość roczna produkcji leśnej wyraża się cyfrą 100 mil. pezów.

Tanina. Garbnik ten produkuje się w Argentynie w wielkich ilościach, przeważnie z drzewa „quebracho“.

Istnieje 21 fabryk wyrabiających taninę. Produkcja w 1933 wynosiła 240.000 ton i przedstawiała wartość 40 mil. pezów.

W roku 1936 wywieziono 176.000 ton ekstraktu quebracha wartości 34 milionów pezów.

Konsumcja wewnętrzna wynosi około 6.000 ton rocznie.

PRZEMYSŁ POŁOWU RYB.

Aczkolwiek Argentyna ma olbrzymie wybrzeże, oraz rzeki bogate w wszelkiego rodzaju gatunki ryb, przemysł połowu ryb i przetwórczy jest bardzo słabo rozwinięty. Połów ryb świeżych nie przekracza 30.000 ton rocznie, co niewystarcza na potrzeby wewnętrzne, wobec czego ryby świeże importuje się z sąsiedniej Republiki Urugwaju, oraz nieznaczne ilości nawet z Europy. Konserw rybnych przywozi się z Europy ponad 7,000 ton, wartości blisko 5 mil. pezów rocznie, z czego 2 miliony przypadają na sardynki.

INNE GAŁĘZIE PRZEMYSŁU.

Poza tym istnieje jeszcze w Argentynie szereg gałęzi przemysłu, które mają mniejsze znaczenie. Brak spisu przemysłowego uniemożliwia ściśle omówienie poszczególnych dziedzin produkcji. W każdym razie wiadome jest że istniejące garbarnie zaspokajają prawie zupełnie potrzeby krajowego rynku. Poza tą gałęzią przemysłu wymienić należy jeszcze wyrób szkła i kryształów (importuje się tylko specjalne gatunki i szkło bezbarwne); przemysł konfekcyjny wszelkiego rodzaju; przemysł chemiczny i farmaceutyczny (mydła i perfumy etc.); przemysł meblarski, radiowy; przemysł wyrobów gumowych (opony samochodowe) etc. etc.

FINANSE.

Nową erę na polu monetarnym i finansowym zapoczątkował Argentynie rok 1935, w którym uległ zmianie zasadniczej system dotychczasowy, powołano bowiem do życia centralną instytucję emi-

syjną — Banco Central de la República Argentina w miejsce t.zw. Kasy Konwersyjnej, czynnej od 1890 r. (która nie miała żadnego wpływu na kursy walut). Dalej w roku tym wydano ustawę bankową i uruchomiono „Istituto Movilizador de Inversiones Bancarias“ — instytucję, która ma na celu zmobilizowanie zamrożonych, lub unieruchomionych wskutek kryzysu inwestycyj bankowych.

Banco Central de la República Argentina. Do zadań tej instytucji, określonych ustawą z 21. III. 1935 r., należy:

a) skoncentrowanie dostatecznych rezerw dla oddziaływania na konsekwencje fluktuacji wywozu i lokowania kapitałów zagranicznych, na walutę, kredyty i obrót handlowy celem utrzymania wartości waluty;

b) regulowanie ilości kredytu i środków płatności przystosowując je do istotnych rozmiarów transakcji;

c) utrzymanie płynności i dobrego funkcjonowania kredytu bankowego, zastosowanie przepisów odnośnie inspekcji kontroli i systemu banków, ustanowionych w ustawie o bankach;

d) działanie w charakterze agenta finansowego i doradcy rządu w operacjach kredytu zewnętrznego oraz wewnętrznego, tudzież przy emisji i lokowaniu pożyczek państwowych.

Bank Centralny, powołany do życia na okres lat 40, jest spółką akcyjną, o kapitale 30 milionów pezów, podzielonym na 30.000 akcji po 1.000 pezów wartości nominalnej. Rząd subskrybował przy otwarciu Banku 10 mil. pezów, resztę zaś banki krajowe i zagraniczne, czynne w Argentynie i posiadające kapitał zakładowy nie mniejszy, jak 1 mil. pezów.

Bank Centralny posiada wyłączne prawo emisji banknotów, dalej upoważniony jest do następujących czynności: kupno i sprzedaż złota, przyjmowanie wkładów na r-k bieżący bez oprocentowania, re-dyskontowanie dokumentów (weksli) pochodzących z operacji handlowych, związanych z transakcjami towarowymi, bankom-akcjonariuszom i innym. Poza tym Bank administruje Izbą Kompensacyjną, zajmuje się emisją, kupnem i sprzedażą papierów rządowych na r-k rządu, nie może jednak ich sam subskrybować, ani za nie gwarantować. Bank nie może udzielać rządowi pożyczek w żadnej formie, z wyjątkiem zaliczek na czas określony (12 miesięcy) dla pokrycia deficytów budżetowych i to tylko do wysokości 10% wpływów z ostatnich trzech lat. Nie wolno również Bankowi angażować się ani bezpośrednio, ani pośrednio w jakichkolwiek przedsiębiorstwach.

Jak już zaznaczono, Bankowi Centralnemu przysługuje wyłączne prawo emisji banknotów z wyjątkiem waluty pomocniczej t.j. biletów pięciopozowych oraz bilonu. Obieg waluty zdawkowej i bilonu nie może przekraczać 20 pezów na głowę mieszkańca. Ustawowe pokrycie obiegu banknotów oraz zobowiązań „a la vista“ musi wynosić minimum 25% w złocie, dewizach i walucie zagranicznej. Bank nie może posiadać większych rezerw w dewizach i walucie zagranicznej niż 20%. Ustawa przewiduje obowiązek Banku (chwilowo zawieszony) wymiany banknotów na złoto.

System monetarny w Republice Argentyńskiej, oparty jest na pezie złotym o wadze 1,6129 grama i próbie 9/10 czystego złota.*). Pez złoty dzieli się na 100 „centavos“. Obniżanie się wartości banknotów papierowych w stosunku do peza złotego doprowadziło do ustawowego**) ustalenia ich stosunku w roku 1899 na 44 centavos złotych, za 1 pez papierowy, lub 2,27 pezów papierowych za 1 pez. złoty. Wymiana ta należała do Kasy Konwersyjnej.

Zapas złota znajdujący się w kasie Konwersyjnej z chwilą utworzenia Banku Centralnego, został mu przekazany, przy czym równocześnie dokonał rząd t.zw. rewaluacji złota, na czym zyskał około 700 mil. pezów.**).

Bilans Banku Centralnego na dzień 31.XII.1936 r. przedstawiał się następująco:

AKTYWA:	M\$N
Złoto w kraju	1,224.417.645,96
Złoto i dewizy, korespondenci zagranicą	303.247.199,14
Moneta pomocnicza	4.214.818,63
Banki akcjonisci, rk. subskrypcji akcji	15.000,—
Bony gwarancyjne	118.883.755,44
Skonsolidowane bony skarbowe	399.000.000,—
Tytuły państwowe (art. 34, ustawy 12, 155).	18.909.279,55
Nieruchomości	1.330.001,—
Różne rachunki na zlecenie	4.087.509,78
	2,074.105.206,50

*) Ustawa z dnia 5.X.1881 r. Nr. 1130.

***) Ustawa z dnia 4.X.1889 r. Nr. 38.71.

***) Rewaluacja polegała na tem, że monety złote (dukaty argentyńskie zw. Argentinas, funty szterl. i „orly“ (dolary) ameryk.), których parytet wynosił w myśl dekr. z 1881 r. pez. 11,363636 za dukata arg., pez. 11,454545 za £ szterl. i 23,554545 za „orla“ ameryk., przekazano Bankowi Centr. — na zasad. relacji za podane monety odpowiednio: 24,8016, 25,000; 51,4087 co spowodowało, że wartość zapasu złota przeznaczonego na pokrycie waluty wyrażająca się dawniej cyfrą mgn 561 milj., stanowi obecnie, 1,2 miljarda mgn.

PASYWA:

Kapitał subskrybowany	20.000.000,—
Ogólny Fundusz rezerwowy	996.093,40
Rezerwa specjalna	600.000,—
Amortyzacja nieruchomości	1.330.000,—
Bilety w obiegu	1.093.927.710,—
Rki, bieżące banków	426.001.710,12
„ „ oficjalne	120.772.277,07
„ „ różne	4.850.966,60
Certyfikaty udziałów w bonach skonsolidowanych	299.000.000,—
Różne	126.279,41
Zyski i Straty	6.000.172,90
	<u>2,074.105.206,50</u>

Pokrycie gwarancyjne w złocie i dewizach wynosiło:

139,65% przy emitowanych banknotach,

92,80% przy banknotach i zobowiązaniach a vista.

Sytuacja monetarna w Argentynie, dzięki utworzeniu Banku Centralnego, zapewnia krajowi obecnie niezbędne środki dla regulowania ruchu kapitałowego

BANKI PRYWATNE.

W Argentynie istnieje ogółem 93 instytucyj bankowych, z czego 16 stanowi przedsiębiorstwa oficjalne i mieszane.

Kapitał wszystkich banków z początkiem 1936 roku wynosił mSn. 2.022.945.190, rezerwy 344.317.418 mSn.

Z banków państwowych wymienić należy założony w 1891 r. „Banco de la Nación Argentina“ (mniej więcej odpowiada on naszemu Bankowi Gospodarstwa Krajowego), o kapitale ponad 165 mil. pezów i rezerwach prawie 28 mil. pezów, z prowincjonalnych „Banco de la Provincia de Buenos Aires“ (Kapitał 62,5 mil. rezerwy 29,5 mil.); „Banco de Córdoba“, „Banco de la Provincia de Tucuman“, oraz „Caja Nacional de Ahorro Postal“, Poczłową Kasę Oszczędności, założoną w 1915 r., której kapitał i rezerwy wynoszą ponad 9 mil. pezów, depozyty (wkłady) zaś złożone w 1935 roku przekraczały 100 mil. pezów.

Z banków hipotecznych największą rolę odgrywa, założony w 1886 r. „Banco Hipotecario Nacional“, który udziela pożyczek hipotecznych, wypuszczając listy kredytowe — stan ich z końcem 1935 r. wynosił 1.492 milionów, rezerwy zaś banku wynosiły ponad 200 mil. pezów.

Instytucyj kredytu przemysłowego jest w Argentynie niewiele. W tej grupie wymienić należy bank „Ernesto Tornquist y Cia, I.td“ o kapitale 17 milionów pezów.

Czynne w Argentynie banki zagraniczne są przeważnie filiami wielkich banków europejskich i północno-amerykańskich, a zadaniem ich jest ułatwiać w pierwszym rzędzie transakcje handlowe między odnośnymi krajami. Wymienić tu należy „Banco de Londres y América del Sud“, „Banco Aleman Transatlantico“, „Banco Germánico de la América del Sud“, „Banco de Italia y Rio de La Plata“, „Nuevo Banco Italiano“, „Banco Frances del Rio de La Plata“, „Banco Holandés Unido“, z północno-amerykańskich: „The First National Bank of Boston“ oraz „The National City Bank of New-York“.

Od 1932 r. istnieje w Buenos Aires oddział banku „Polska Kasa Opieki“ (Centrala znajduje się w Warszawie), jako samodzielna instytucja bankowa pod firmą „Banco Polaco Polska Kasa Opieki S. A.“. Instytucja ta, rozwijająca się pomyślnie, posiada obecnie kapitał w wysokości 1.000.000 pezów, kapitału obrotowego około 10 mil. pezów. Obrót roczny wynosił w 1936 r. 176.000.000 pezów. Siedziba oddziału P. K. O. mieści się we własnym gmachu przy ulicy Tucuman 462/466.

Oddział jedyne w Argentynie banku polskiego posiada jeszcze agencję miejską w dzielnicy handlowej Buenos Aires przy ulicy Corrientes Nr. 2700, dalej agencję objazdową w Berisso oraz agencje na stałkach „Kościuszko“ i „Pułaski“ między portami Montevideo i Buenos Aires. Przewidziane jest poza tym powołanie do życia dla obsługi emigrantów agencji w Puerto Wanda w Misjones.

Oddział banku P. K. O. w Buenos Aires przyjmuje wkłady, wykonuje przekazy i zajmuje się operacjami bankowymi w szerokim zakresie. Ważną działalnością Banku P. K. O. w Argentynie jest przeprowadzanie clearingu polsko-argentyńskiego; w wykonaniu tego zadania Bank koncentruje u siebie skup dewiz, pochodzących z eksportu argentyńskiego do Polski. Zabezpiecza to kupcom polskim przydział dewiz na pokrycie ich należności za towary, wywiezione z Polski do Argentyny; stąd też leży w interesie polskich eksporterów posługiwanie się Bankiem P. K. O. Warszawa, Jasna 9) w stosunkach handlowych z Argentyzną.

FINANSE PUBLICZNE.

W ogólnej akcji odbudowy na polu ekonomiczno-finansowym, doniosłą rolę w Argentynie odgrywa zdrowa gospodarka finansami publicznymi. Po kilku latach ciężkich wysiłków, doprowadzono w tej południowo-amerykańskiej Republice do zrównoważenia budżetu państwowego, a rok 1935 dał nawet nadwyżkę dochodów nad wydatkami w wysokości 27 milionów pezów.

Wyniki finansowe za okres 1932—1935 przedstawiały się następująco w milionach pezów:

Lata	Wpływy	Wydatki	
1932	792,1	819,5	— 27,4
1933	794,0	814,5	— 20,5
1934	808,4	809,1	— 0,6
1935	878,6	851,6	+ 27,0

Główną pozycją wpływów stanowią cła i opłaty portowe, następnie podatki.

Zadłużenie Argentyny przedstawia poniższe zestawienie:

	zadłużenie wewnętrzne w milionach pezów m\$N	zadłużenie zagraniczne
31.XII { 1932	1,500,3	1,057,4
1933	1,534,5	1,325,9
1934	1,575,0	1,300,3
1935	2,266,1	1,222,7

Ogółem więc pod koniec 1935 r. zadłużenie Argentyny wynosiło okragło 3,4 miliarda pezów.

KOMUNIKACJA.

KOLEJE ŻELAZNE.

Koleje żelazne. Pierwszą linię kolejową zbudowano w 1857 r. Od tego czasu równoległe z rozwojem życia gospodarczego, następuje rozbudowa sieci kolei żelaznych.

Sieć kolejowa nie pokrywa równomiernie całej Republiki, gdyż 75% linii przypada na prowincje: Buenos Aires, Santa Fé, Córdoba, Santagio del Estero, Mendoza oraz terytorja Pampa, t. j. jedną czwartą część całego kraju.

Długość linii kolejowych w eksploatacji wynosi ogółem 41,204 km,

Argentyna zajmuje pierwsze miejsce, co do długości linii, w Ameryce Południowej, trzecie na całym kontynencie Amerykańskim (po Stanach Zjednoczonych i Kanadzie) oraz 7-me na świecie.

Okragło 80% kolei eksploatowanych jest przez przedsiębiorstwa prywatne (przeważnie kapitał angielski), 18% przez państwo i 2% przez prowincję Buenos Aires. Istnieje ogółem 15 prywatnych przedsiębiorstw, z czego 11 angielskich, 3 francuskie i 1 argentyńska.

W roku 1934 koleje argentyńskie w których inwestowany jest kapitał w wysokości 2 miliardów pezów złotych, przewiozły 138 milionów pasażerów.

miały wpływów ogółem	215 milionów pez. zlot.
„ wydatków „	162 „ „ „
„ zysków „	53 „ „ „

Ilość zatrudnionego na kolejach personelu wynosi 131.000 osób. Trzecią część przewozów stanowiło zboże. Po zbożu następnymi miejscami zajmują bydło, wyroby przemysłowe i t. d.

DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE.

Drogi wodne śródlądowe odgrywają dużą rolę w życiu gospodarczym Argentyny.

Z rzek nawigacyjnych wymienić należy następujące:

Paraná, na której kursują statki o średniej pojemności, aż do portu Aguirre 1,927 km. od Buenos Aires. Rzeka ta jest dla północnego Misiones jedynym dotychczas istniejącym środkiem komunikacji.

Paraguay — nawigacyjna na przestrzeni 1,637 km. dla statków średnich i 2,997 km. od Buenos Aires aż do Corumbá dla statków mniejszych.

Uruguay — nawigacyjna aż do miasta Concordia t.j. 468 km. od Buenos Aires.

Bermejo nadaje się do żeglugi dla statków o małym zanurzeniu na przestrzeni 400 km.

Negro dla małych parowców, aż do miejscowości Choele-Choel.

Największym przedsiębiorstwem okrętowym, które utrzymuje stałą i regularną komunikację towarową i pasażerską na rzece Paraná i innych jest „Comp. Mihanovich“.

DROGI KOŁOWE.

Oblicza się, że ogółem Argentyna posiada około 300.000 km. dróg, co przedstawia 7,5 km. na kilometr kolei żelaznych i 0,1 na kilometr kwadratowy powierzchni kraju.

Drogi, z wyjątkiem prowincyj: Buenos Aires, Santa Fé, Córdoba oraz Mendozy, są naogół b. prymitywne, trudne do przebycia w czasie deszczystym.

W ostatnich czasach rząd federalny poświęca dużo uwagi sprawom budowy dróg i powołał w tym celu do życia w 1935 r. specjalną organizację „Dirección Nacional de Vialidad“, która po przeprowadzeniu studiów przystąpiła do budowy dróg i wykonała już szereg odcinków pierwszorzędnych dróg asfaltowych i betonowych. Dalsze drogi buduje się w szybkim tempie.

Z 300.000 km. istniejących dróg zaledwie 7.230 km. nadaje się do stałej komunikacji automobilowej.

Automobile. W Argentynie znajdowało się z początkiem 1936 r. 300.000 samochodów, z czego ponad 80.000 przypada na samochody ciężarowe.

Argentyna należy do największych importerów samochodów. Rok 1929 był rokiem rekordowym; przewieziono wówczas 91.000 samochodów. Od tego czasu przywóz stale się zmniejsza i w roku 1935 wynosił zaledwie 18.000 sztuk.

Najwięcej samochodów znajduje się w Buenos Aires, bo około 40.000 prywatnych samochodów osobowych, 14.000 ciężarowych i około 7.000 taksówek.

P O R T Y.

Argentyna posiada cały szereg dogodnych portów tak wzdłuż brzegów Atlantyku, jak w La Placie oraz na rzece Parana i innych. Do najważniejszych portów należą: Buenos Aires, Rosario, La Plata, Santa Fé, Bahía Blanca, Villa Constitución.

Buenos Aires. Port, którego budowę rozpoczęto w 1887 r., a zakończono w 1898 r., jest własnością państwa. Nadbrzeże (molo) rozciąga się na przestrzeni blisko 30 km. Powierzchnia wodna obejmuje przestrzeń ponad 300 ha, zanurzenie w porcie wynosi 35 stóp.

Port dzieli się na stary i nowy z całym szeregiem mniejszych i większych basenów.

Obok składów rządowych, których powierzchnia wynosi 1,1 milj. metrów sześciennych, znajdują się w porcie magazyny prywatne

o powierzchni 67.700 m³; elewatory zbożowe, zajmujące powierzchnię 68 milj. m² posiadają pojemność 286.000 ton.

Dźwigi i krany w porcie w ilości 558 sztuk, należą do państwa — poza tym istnieje 152 dźwigów prywatnych.

Poza wspomnianymi urządzeniami, port posiada dobrą sieć kolejową, doki do naprawy statków i t. p.

Port w Buenos Aires jest końcowym punktem linii transoceanicznych pasażerskich, które łączą Brazylię, Urugwaj i Argentynę z resztą świata. Nie na tym tylko polega jego rola; jest on bowiem głównym portem importowo-eksportowym Argentyny, oraz po części stacją rozdzielczą importu i wywozu paragwajskiego.

W roku 1933 z tonażem 13,2 mil. ton, port w Buenos Aires zajmował 17 miejsce wśród portów świata, w roku 1934 z tonażem 14,7 mil. ton — miejsce 15-te, będąc zarazem pierwszym co do wielkości portem całej Ameryki Południowej.

Przez port w Buenos Aires przywieziono w 1934 r. towarów o łącznej wartości 880 milion. pezów, co stanowi 85,4% całego imłego importu Argentyny, wyszło zaś towarów wartości 502 milion. pezów, czyli 35% ogólnego eksportu.

W roku 1935 statystyka portu Buenos Aires przedstawia się następująco: z zagranicy weszło statków 4.979 o tonażu 8.361.716; z wewnątrz kraju 9.847 o tonażu 5 milion., razem więc 14.826 okrętów o tonażu 13.434.750. Wśród bander pierwsze miejsce w Buenos Aires zajmuje Anglia (507 okrętów o tonażu 2,4 milion.), następnie idą Stany Północnej Ameryki (116; 529 tys.), trzecie miejsce zajmują Niemcy (80; 610 tys.).

Rosario jest największym rzeczny i drugim, z rzędu co do wielkości portem eksportowo-importowym Argentyny; jest on zarazem jednym z najgłówniejszych portów wywozu zbóż na świecie.

Przez port w Rosario, będący w eksploatacji francuskiego towarzystwa, wywieziono w 1934 r. towarów, wartości 350 milion. pezów, czyli 24,3% ogólnego wywozu Argentyny — przywieziono zaś za 52 milion. pezów, czyli 5,1% importu.

Do Rosario przybyło w 1935 r. — 4.993 statków o tonażu 4.657.875 ton.

La Plata jest ważnym portem eksportu mięsa. Import i eksport przez ten port wynosi odpowiednio: 1,7 i 7,7% ogólnej wartości obrotów zagranicznych Argentyny w roku 1934. Do portu tego w r. 1935 przybyło statków 2.164 o łącznym tonażu 2.371.295 ton.

Ruch portowy wszystkich portów Argentyny, w ostatnich latach ilustruje poniższe zestawienie:

lata	weszło statków				ogółem	
	z zagranicy		w ruchu wewnętrznym		statków	tonaż
	statków	tonaż	statków	tonaż		
1933	8.296	11.611.171	53.327	26.465.868	61.623	38.077.039
1934	8.609	12.506.829	55.994	28.865.010	64.603	41.371.839
1935	8.882	12.867.384	53.703	29.268.924	67.585	42.136.308

Wśród bander na pierwszym miejscu figurowała angielska, po tym grecka, niemiecka, holenderska i t. d.

FLOTA HANDLOWA.

Niewspółmiernie niski jest stan argentyńskiej marynarki handlowej, w porównaniu z rozwojem życia ekonomicznego kraju i długością wybrzeża.

Według „Lloyd Register of Shipping“ tonaż floty Argentyny w porównaniu z Brazylią i Chile wynosił (w tys. ton).

Lata	Argentyna	Brazylia	Chile
1930	150	498	89
1931	328	499	184
1932	337	496	178
1933	342	494	156

Tonaż ten oczywiście jest niewystarczający, nawet dla ruchu kabotażowego, dlatego też ostatnio rząd postanowił budowę szeregu mniejszych jednostek.

Największym argentyńskim przedsiębiorstwem nawigacyjnym jest „Cia. Argentina de Navegación Mihanovich Ltd.“, z kapitałem 2,6 mil. £ szterlingów.

LINIE ŻEGLUGOWE.

Jak już wyżej wspomniano, argentyńska flota handlowa nie odgrywa większej roli w życiu gospodarczym Argentyny. Dlatego też kraj ten obsługuje zagraniczne floty handlowe, wśród których na pierwszym miejscu znajduje się angielska, następnie grecka (trampy), włoska, niemiecka, północno-amerykańska, holenderska, francuska i t. p. Przeszło 70 regularnych linii łączy główny port Argentyny Buenos Aires z całym światem.

Z towarzystw okrętowych, utrzymujących linie pasażerskie między Europą i Argentyną, a należących do konferencji londyńskiej wymienić należy:

Sociedad Italia (zjednoczone floty Cosulich, Lloyd Sabauda, Navigazione Generale),

Hamburg — Südamerika,
 Transport Maritime Vapeur,
 Chargéurs Reunis,
 Sud Atlantique,
 Royal Mail Lines Ltd,
 Lamport and Holdt Ltd. (tylko trzecia klasa),
 Houlder Line,
 Furness-Houlder Argentine Lines Ltd.
 Blue Star Line Ltd.,
 Ybarra y Cia. Argentyna (tylko 3 klasa).

Poza tym istnieją linie pasażerskie, jak Królewski Lloyd Belgijski i Rotterdam Sud America, które do konferencji londyńskiej nie należą.

POŁĄCZENIA Z POLSKĄ.

W roku 1935 powstała regularna linia pasażerska między Gdynią i Buenos Aires. Na linii tej kursuje w regularnych odstępach 2-miesięcznych parowiec „Pułaski“, należący do linii „Gdynia—Ameryka“. Również Żegluga Polska uruchomiła linię towarową, którą obsługuje statek „Wisła“.

Podróż na „Pułaskim“ trwa z Gdyni do Buenos Aires maksimum 25 dni. Statek „Wisła“ idzie nieco dłużej, co zależne jest od portów, do których po drodze zawija.

Poza tymi dwoma polskimi przedsiębiorstwami istnieją dwie regularne linie towarowe między Gdynią a Buenos Aires, a mianowicie:

1) Finland Syd - America Line, przedstawicielem której jest Bergenske Baltic Transport Ltd. w Gdyni i Gdańsku — na linii tej jest czynnych 9 statków (rejs Gdynia—Buenos Aires trwa od 30—40 dni).

2) Johnson Line, przedstawicielem której jest Polska Agencja Morska, Sp. z o. o. w Gdyni.

LINIE LOTNICZE.

Argentyna posiada połączenia lotnicze z Europą, ze Stanami Zjedn. A. P., Brazylią, Chile, oraz linią, biegnącą na południu Republiki.

W 1936 r. linie lotnicze przewiozły 6.561. pasażerów, 39.989 kg. korespondencji i 15.962 kg. przesyłek pocztowych.

Ruch lotniczy w Argentynie utrzymują następujące przedsiębiorstwa:

a) Air France — łączy ona Argentynę z Urugwajem, Brazylią i Chile, przez Mendozę (linia pomocnicza); przedsiębiorstwo to utrzymuje równocześnie komunikację na południu Argentyny za pośrednictwem siostrzanego towarzystwa „Aeroposta Argentino“, Paryż jest punktem końcowym tej linii. Linia ta przy przelocie nad Oceanem Atlantyckim nie zabiera pasażerów;

b) Panamerican Grace Airways Inc., zwana linią „Panair“, utrzymuje komunikację pasażerską i pocztową, poczynając od Buenos Aires wzdłuż brzegów Atlantyku, z lądowaniem w Montevideo i portach Brazylii Trinidad i Antillas, a kończąc na Miami (Stany Zjedn. A. P.);

c) Panamerican Airways Inc., linia zwana „Panagra“, biegnie z Buenos Aires via Mendoza przez Chile, Peru, Ekwador, Kolumbię, Wenezuelę, Kubę, Panamę, Meksyk do Stanów Zjednoczonych A. P.;

d) Sindicato Condor Limitado, zwana linią „Condor“ (niemiecka) zabiera korespondencję z Buenos Aires do Urugwaju, Brazylii, Afryki i Europy;

e) Aeroposta Argentina — linia wzdłuż brzegów południowych ma znaczenie wewnętrzne argentyńskie.

POCZTA.

Poczta, — stanowi monopol państwowy i administrowana jest przez „Direccion General de Correos y Telegrafos“. Urzędów pocztowych jest około 3.700, telegraficznych 4.000 (cyfry za 1936 rok): 60% aktywności pocztowej południowo-amerykańskiej przypada na Argentynę.

TELEGRAF.

Telegraf — poza liniami państwowymi, których sieć wynosiła z końcem 1936 r. — 45.000 km., w międzynarodowych połączeniach

telegraficznych przy pomocy kabla, są czynne w Argentynie: Compania Telegrafico-Telefonica del Plata (argentyńska); Compania Italiana del Cavi Sottomarini (Italcable) · Western Telegraph Co.; River Plate Telegraph Co. i Pacific and European Telegraph Co. (angielska) oraz kompania Półn. Amer. Internacional Telephone and Telegraph Co. Komunikację radiową utrzymuje „Transradio Internacional“.

TELEFONY.

Telefony — Służba telefoniczna wykonywana jest przez United River Plate Telephone Co. oraz przez Internacional Telephone and Telegraph Corporation.

RADIO.

Radio — Stacji radioelektrycznych na usługach publicznej komunikacji jest w Argentynie 23. W roku 1934 przez stacje te przesłano 237.475 telegramów.

Poza tym istnieje około 50 czynnych prywatnych stacji radiofonicznych, z czego 21 przypada na Buenos Aires. W Argentynie większe dzienniki (Prensa, Nación, El Mundo) posiadają swoje własne stacje nadawcze. Niema żadnych opłat dla abonentów, a radio spełnia dużą rolę w propagandzie i reklamie handlowej.

HANDEL ZAGRANICZNY.

Poczynając od 1894 r. bilans handlowy Argentyny kształtuje się korzystnie, gdyż z wyjątkiem tylko kilku lat (1911, 1921, 1922, 1929, 1925, 1926 i 1930) saldo obrotów zagranicznych jest dodatnie.

Przywóz i wywóz Argentyny w ostatnich siedmiu latach pod względem wartości przedstawiają następujące cyfry (w tysiącach pezów pap.)

Lata	Import	Eksport	Saldo
1930	1.679.061	1.395.691	— 285.269
1931	1.173.828	1.455.815	+ 281.986
1932	836.265	1.286.762	+ 451.518
1933	897.149	1.120.842	+ 223.693
1934	1.109.932	1.438.435	+ 328.502
1935	1.174.981	1.569.349	+ 394.368
1936	1.116.711	1.652.449	+ 535.738

Z powyższego zestawienia widać, że cyfry eksportu w przeciwieństwie do importu nie wykazują zbyt wielkich skoków. Pozostaje to w związku z jednej strony z forsowaniem wywozu płodów rolniczo-hodowlanych, z drugiej zaś ze skutkami kryzysu, który silniej dał się odczuć w Argentynie dopiero w latach 1932/1933.

Cyfry handlu zagranicznego wskazują, że na głowę mieszkańca przypadało:

w wywozie 126,8 pezów papierowych,
w przywozie 95,0 pezów papierowych.

Pod względem ilości, cyfry obrotów handlowych Argentyny przedstawiają się następująco:

Lata	eksport w tysiącach	import ton
1930	11.027	13.364
1931	18.467	8.847
1932	15.826	6.986
1933	13.776	6.931
1934	15.252	7.361
1935	16.240	6.887
1936	14.585	8.293

Z wyjątkiem roku 1930 cyfry ilościowego wywozu są mniej więcej dwa razy większe od ilości przywożonych. Cyfry te wskazują, że Argentyna wywozi przede wszystkim towary masowe, a więc płody rolniczo-hodowlane, i surowce, przywozi zaś artykuły przemysłowe, a z produktów masowych przede wszystkim węgiel.

Na ogólną ilość artykułów importowanych do Argentyny nie podlegało opłatom celnym w 1930 roku 32,8%, w 1935 roku 26,2%. Do tych wolnych od opłat celnych artykułów, należą w pierwszym rzędzie materiały przeznaczone dla kolei żelaznych.

Eksport Argentyny zgrupowany według towarów, przedstawiał się w ostatnich dwu latach, tak pod względem ilości, jak wartości następująco:

	1936		1935	
	w tysiącach			
	ton	pezów ar.	ton	pezów pap.
Produkty pochodz. zwierzęcego:	1.186	613.380	1.147	535.995
Zwierzęta żywe	62	10.366	58	8.059
Mięso	586	267.455	560	249.835
Skóry	165	115.794	163	97.976
Wełna	140	151.324	136	115.316

	1936		1935	
	w tysiącach			
	ton	pezów ar.	ton	pezów pap.
Wyroby mleczarskie	32	23.730	25	15.370
Produkty uboczne i odpadki	203	44.711	205	49.439
Produkty pochodz. rolniczego	12.898	959.861	14.585	954.466
Zboża i siemię lniane	22.085	861.778	13.774	872.494
Mąka i produkty uboczne po pszenicy	499	33.953	481	28.102
Różne płody rolne	313	64.130	329	53.871
Produkty leśne	254	38.540	304	43.962
Produkty górnicze	139	9.474	123	7.479
Produkty myślistwa i rybołówstwa	1,3	8.813	1	7.249
Różne płody rolne	108	22.382	78	20.199

Pobieżna choćby analiza cyfr tych wykazuje, że podstawą eksportu argentyńskiego są produkty rolniczo-handlowe, a więc przede wszystkim zboża i siemię lniane, mięso, wełna, oraz skóry.

Import Argentyny według głównych grup przywozu, tak pod względem ilości, jak i wartości, ilustrują poniższe cyfry:

	1936		1935	
	w tysiącach			
	ton	pezów ar.	ton	pezów pap.
Środki żywności	374	95.301	277	85.741
Tytoń	7	10.786	8	12.730
Napoje	5	3.096	6,5	3.205
Tekstylija i wyroby	170	272.779	171	276.265
Substancje i prod. chem. farm. oleje i farby	184	81.048	184	78.736
Papier karton i t. p.	222	64.329	206	59.540
Drzewo i wyroby z drzewa	439	44.260	475	47.164
Żelazo i wyroby żelazne	670	126.755	685	122.530
Maszyny i pojazdy	138	103.938	122	89.311
Metale i wyroby z wyłączeniem żelaza	102	58.356	87	48.918
Kamień, glinki, szkło i ceramika	1.056	34.068	1.488	33.947
Środki opałowe i smary	4.365	183.230	4.130	179.396
Guma i wyroby	9	29.191	9	29.918
Artykuły różne	51	61.074	39	56.048
Ogółem	8.293	1.628.211	7.887	1.121.449

Cyfry wartości podane są wg. t. zw. „wartości taryfowej“ t. zn. wartości towaru, wg. szacowań przy cleniu. Ogólna wartość „realna“ przywozu była w r. 1935 o 4,77% wyższa od taryfowej w roku zaś 1934 o 8,29%.

Największą pozycję przywozu stanowi grupa wyrobów tekstylnych, następnie środki opałowe i smary, dalej żelazo i wyroby żelazne, maszyny i pojazdy oraz wyroby chemiczne.

Najważniejsi dostawcy poszczególnych grup towarów do Argentyny:

Środki żywności	Brazylia, Italia, Hiszpania.
Tytoń	Brazylia, Kuba.
Napoje	Hiszpania, Francja.
Tekstylia:	
jedwabne	Francja, Holandia, Japonia, Niemcy.
bawełniane	Anglia, Francja, Italia.
wełniane	Anglia, Italia, Japonia.
inne	Indie, Anglia.
Wyroby chemiczne	Anglia, St. Zjednoczone A. P., Niemcy, Francja.
Papier	Niemcy, Finlandia, Szwecja, Kanada, Norwegia.
Drzewo	Belgia, Stany Zjedn., Brazylia, Rosja, ostatnio Polska
Maszyny	Stany Zjedn., Anglia, Niemcy.
Żelazo	Niemcy, Anglia, Belgia, Stany Zjedn., Francja, a ostatnio i Polska
Inne metale	Anglia, Niemcy, Stany Zjednoczone.
Kamień, szkło, ceramika	Niemcy, Urugwaj, Anglia, Belgia, Stany Zjednoczone.
Środki opałowe i smary	Anglia, Stany Zjedn., Peru, Wenezuela a ostatnio i Polska (węgiel).
Gumy	Posiadłości Brytyjskie, Anglia, Stany Zjednoczone.

Handel zagraniczny Argentyny z głównymi państwami przedstawiał się następująco w ostanich dwóch latach:

	Eksport:		Import:	
	1936*)	1935	1936	1935
	w t y s i ą c a c h p e z ó w			
Anglia	524.629	538.385	238.608	237.961
St. Zjednoczone A. P.	174.044	189.270	170.059	191.122
Holandia	110.790	139.155	32.507	19.911
Belgia	108.171	137.146	74.457	71.449
Brazylia	102.623	75.668	55.870	55.857
Niemcy	93.481	108.290	108.088	101.677
Francja	84.519	74.657	49.446	50.757

*) Cyfry prowizoryczne.

	Eksport:		Import:	
	1936*)	1935	1936	1935
	w t y s i ą c a c h p e z ó w			
Italia	33.608	62.224	61.097	48.208
Kanada	28.143	16.022	17.015	19.044
Japonia	24.950	15.359	41.868	46.539
Dania	17.414	20.955	1.551	1.182
Czechosłowacja	17.310	9.277	12.483	13.350
Szwecja	15.298	23.442	18.357	19.147
Polska	14.456	8.917	15.801	11.065
Peru	11.757	10.605	8.927	31.415
Hiszpania	11.063	16.297	20.027	26.963
Paragwaj	10.890	12.267	3.403	6.583
Norwegia	10.326	17.960	14.911	7.756
Chile	9.978	9.026	8.558	6.443
Irlandia	9.021	13.165	99	30
Urugwaj	8.240	9.627	5.989	8.259
Boliwia	7.904	5.547	1.427	1.059
Finlandia	6.375	5.566	9.954	9.734
Austria	4.672	5.515	2.682	2.733
Posiadłości Hiszpańskie w Afryce	4.029	5.432	20	2

Okrągło 51% ogólnego importu Argentyny pochodzi z czterech państw, a mianowicie z Anglii, Stanów Zjednoczonych A. P., Niemiec i Belgii Natomiast 74.5% ogólnego wywozu tego kraju, kieruje się do ośmiu państw: Anglii, Stanów Zjednoczonych A. P., Holandii, Belgii, Niemiec, Brazylii, Francji i Italii.

Pierwsze miejsce w obrotach handlowych z Argentyną zajmuje Anglia, skąd w roku 1936 pochodziło 20,4% ogólnego importu, a doład wywieziono 31,8% całego eksportu. Drugie miejsce zajmują Stany Zjedn. A. P., z cyfrą 10,5% w eksporcie i 14,6% w imporcie. Trzecie miejsce w imporcie zajmują Niemcy, których udział stanowi 9,1%. Po nich idzie Belgia (6,4%). Brazylia (5%), Francja (4,5%), Italia (4,3%) i Japonia. W eksporcie natomiast po Stanach Zjednoczonych A. P. trzecie miejsce zajmuje Holandia i Belgia — oba te kraje odbierają 6,7% względnie 6,5% ogólnego wywozu Argentyny, za nimi idą Niemcy z 5,7%, Brazylia (4,8%), Francja (4,5%), Włochy.

POLITYKA HANDLOWA.

Argentyna — nie posiadająca właściwie ani floty handlowej, ani też innych źródeł dochodów z zagranicy, należąca do krajów

*) Cyfry prowizoryczne.

o charakterze dłużniczym — zmuszona jest, m. i. dla wywiązywania się ze swych zagranicznych zobowiązań, do prowadzenia polityki handlowej, umożliwiającej otrzymanie dodatniego salda wymiany towarowej. Będąc jednocześnie krajem wywożącym przede wszystkim płody silnie rozwiniętego rolnictwa i hodowli, — wobec utrudnień w tym wywozie, spotykanym na rykach zagranicznych, — wprowadza w praktyce coraz bardziej zasadę: „kupujemy u tego, kto u nas kupuje“.

Zapoczątkowany w końcu 1930 r. zastój światowej gospodarki, znalazł również w Argentynie swój wyraz w zagranicznej wymianie towarowej, która w tymże roku zamknęła się saldem ujemnym w wysokości 284 mil. pezów. Ostra polityka przeciwdziałania temu, skierowana przede wszystkim na stronę importu — łatwiejszą do opanowania — miała ten skutek, że już rok 1931, zamknął się saldem dodatnim, które prawie dorównało ujemnemu z roku poprzedniego. Wzrastając do kwoty 451,1 mil. pezów w 1932 roku. Z pierwszych zarządzeń, wydanych zaraz z początkiem 1931 r., wymieniać należy wprowadzenie ceł na artykuły, które dotychczas były wolne od tych opłat, dalej znaczną stosunkowo podwyżkę istniejących stawek celnych, — co najważniejsze — powołanie do życia dekretem z dnia 10 X. 1931 r. Comisión de Control de Cambios — Komisję Kontroli Wymiany. Podpisanie konwencji handlowej z Anglią, (1923 r.) głównym odbiorcą i dostawcą Argentyny, idzie w parze z powołaniem do życia całego szeregu komisji dla spraw produkcji i eksportu mięsa, produkcji zbożowej, quebracha, wyrobów mleczarskich i t. p., które mają na celu uprawnienie wewnętrznego życia gospodarczego, celem wydzwignięcia go z kryzysu oraz sprawy związane z wywozem.

SPRAWY DEWIZOWE.

Skutecznym instrumentem, w przeprowadzaniu w praktyce hasła: „kupujemy u tego, kto kupuje u nas“, jest w Argentynie „Comisión de Control de Cambios“.

Do kompetencji tego urzędu należy wydawanie „uprzednich zezwoleń na wymianę towarową“. Zezwolenia te nie otrzymują z reguły państwa, z którymi kształtuje się niekorzystnie dla Argentyny bilans handlowy, jak również nie wydaje się ich na towary luksusowe, lub zbędne do przywozu.

Od października 1931 r. do listopada 1933 r. rozciągała się nad całym bez wyjątku obrotem dewizami kontrola rządu, tak iż importer bez odpowiedniego zezwolenia nie mógł przekazywać żadnych należności zagranicę. Należności zagraniczne, mogły być wówczas zablokowane w Argentynie. Jednak od 28. XI. 1933 r. istnieje w Argentynie obok oficjalnego rynku dewiz, pozostającego pod bezpośrednią kontrolą rządu, rynek wolny, na którym mogą być przeprowadzone transakcje i przekazy zagraniczne dewiz bez najmniejszych ograniczeń.

KURS OFICJALNY.

Rząd zastrzega sobie monopol kupna i sprzedaży większej części dewiz. Zakupuje on dewizy pochodzące „z eksportu bieżącego“, t. j. wywozu takich produktów, jak zboże, siemię lniane, mięso, masło i t. p., po stałym kursie (ustalonym dekretem), odsprzedaje zaś po kursie zmiennym, przez siebie ustalonym. Operacje te przynoszą rządowi znaczny dochód, gdyż około 100 mil. pezów rocznie.

Tylko kupcy posiadający patenty importerów i zaopatrzeni w t. zw. uprzednie zezwolenie wymiany“, mogą otrzymać dewizy po kursie oficjalnym. Najwcześniej w dwanaście dni od chwili otrzymania „uprzedniego zezwolenia“ i najpóźniej w 120 dni może przybyć towar do Argentyny. Kwestia zaś rozrachunku dewiz musi nastąpić w ciągu 45 dni od daty cełowania. Wobec powyższego należy mieć na uwadze powyższe terminy przy załadowaniu towarów i wysyłce ich do Argentyny.

KURS WOLNY.

Dewizy pochodzące z eksportu produktów drugorzędnych (a więc poza mięsem, zbożem etc.), z przywozu kapitałów obcych i t. p., są sprzedawane na rynku po kursie wolnym, bez interwencji państwa.

Z powyższego widać, że dewizy potrzebne na regulowanie należności za towary zagraniczne sprowadzone bez „uprzedniego zezwolenia wymiany“ mogą być nabyte tylko po kursie wolnym, który, zależnie od waluty, jest wyższy, a różnica kursowa dochodzi aż do 20%.

Ponieważ niektóre kraje forsujące swój eksport do Argentyny nie mogły z tych czy innych względów uzyskać „uprzedniego zezwolenia wymiany“ — a co za tym idzie i dewiz po kursie ofi-

cialnym, rezygnowały z tego, zwłaszcza w okresach, kiedy rozpiętość nie była zbyt wielka i zadowalniały się kursem wolnym.

Aby temu zapobiec rząd — dekretem wydanym 14.IV. 1935 r. — ustalił, że importer wrazie sprowadzenia towaru bez otrzymania „uprzedniego zezwolenia“, musi, przed ocenieniem tego towaru, uiścić opłatę dodatkową, która stanowi różnicę między kursem dewiz na rynku wolnym i oficjalnym, a tym samym wynosi 20%. Innymi słowy, import nieobjęty reglamentacją dewizową (t. zn. ten towar który nie posiada uprzednich zezwoleń), obciążony jest taksą dodatkową, która wynosi 20% „ad valorem“.

Po wprowadzeniu tego dodatkowego obciążenia importu, posiadającego się dewizami z wolnego rynku, wzmocniła się w Argentynie pozycja krajów posiadających umowy handlowe.

Przywóz z Polski dotychczas nie napotyka na trudności i zapewne będzie to trwało tak długo, dopóki według statystyk argentyńskich bilans handlowy będzie się kształtował korzystnie dla tego kraju.

Wydany w marcu 1936 roku dekret, powołał do życia komisję dewizową z Ministrem Skarbu na czele, do której wchodzi reprezentanci M.S.Z., Mjn. Rolnictwa, Banku Centralnego, Giełdy, Związku Przemysłu Argentyńskiego i Stowarzyszenia Importerów. Spełnia ona rolę organu doradczego we wszystkich sprawach systemu dewizowego, będąc zarazem instancją rozstrzygającą wszelkiego rodzaju reklamacje, wnoszone w sprawach „uprzednich zezwoleń“, do komisji kontroli wymiany.

Z powyższego wynika, że mimo dość ostrej reglamentacji towarowo-dewizowej, nie istnieje w Argentynie, w obecnej chwili, żadne zamrożenie kredytów, czy należności zagranicznych.

HANDEL Z POLSKĄ

Statystyka obrotów handlowych polsko-argentyńskich wykazuje znaczne różnice między danymi Generalnej Dyrekcji Statystyki w Buenos Aires i Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Ilustruje to poniższe zestawienie:

Lata	Dane polskie w złotych		Dane argentyńskie w pezach	
	Eksport do Argentyny	Import z Argentyny	Import z Polski	Eksport do Polski
1932	5.549.000	21.236.000	2.105.145	1.408.632
1933	7.805.000	22.840.000	3.316.007	3.844.432
1934	9.126.000	17.080.000	4.931.335	8.088.526
1935	12.390.000	16.013.000	11.071.384	8.917.843
1936	14.847.000	27.705.000	15.801.523	14.456.616

Znaczne różnice istniejące między statystykami obu krajów można w grubych zarysach wytłumaczyć tym, że inne wartości przyjmowane są przez poszczególne statystyki, dla tych samych towarów (np. Polska przy wysyłce fob, Argentyna cif i naodwrot) dalej czasokresem zachodzącym między wysyłką i przybyciem towaru, oraz tym wreszcie, że cały szereg towarów wychodzi z Polski najpierw do kraju trzeciego, skąd następnie jest wywożony do Argentyny.

Cyfry statystyki argentyńskiej trudno byłoby z całą dokładnością przeliczyć na złote polskie, gdyż wchodzi w rachubę dwa różne kursy, tak odnośnie przywozu jak i wywozu.

Wykazane po stronie eksportu cyfry stanowią tak zwane „wartości rynkowe“ t.j. bez frachtów morskich, ubezpieczenia i t. p. — cyfry w przewozie natomiast są t. zw. „wartościami taryfowymi“ t. zn., że w cenę towaru wliczony jest nie tylko fracht morski, ubezpieczenie i t. p., lecz często wartość towaru jest ustalona przez urzędy celne wyżej od faktycznej, uwzględniając nawet fracht, asekurację etc. Poza tym zauważyć należy, że „wartość taryfowa“ była, ogólnie biorąc, niższa o 4,77% w roku 1935 od faktycznej wartości towarów, w roku zaś 1934 niższa o 8,29%.

Dla polskich eksporterów ważną jest rzeczą statystyka argentyńska z tego względu, że przydział dewiz po kursie oficjalnym otrzymują te państwa bez trudności, które posiadają dodatnie dla Argentyny saldo obrotów handlu zagranicznego.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie w latach 1935 i 1936 wywieziono z Polski do Argentyny:

	1936 r.		1935 r.	
	Ilość w q	wartość w tys. zł.	Ilość w q	wartość w tys. zł.
Chmiel	—	—	51	35
Terpentyna	300	19	83	7
Węgiel kamienny	2.626.940	3.620	1.098.835	1.296

	1936 r.		1935 r.	
	Ilość w q	war- tość w tys. zł.	Ilość w q	war- tość w tys. zł.
Koks	33.850	103	5.100	19
Dziegieć smoły	1.062	18	674	12
Parafina	—	—	508	20
Węglan amonu	274	12	40	2
Karbid	14.294	391	10.135	338
Biel cynkowa	5.589	238	7.277	312
Azotan sodu, wapnia	—	—	449	29
Przędza wełniana	232	255	75	80
Tkaniny wełniane	89	222	71	177
Przędza bawełniana	18	5	115	32
Tkaniny bawełniane	410	117	105	44
Tkaniny jutowe surowe	—	—	5.230	451
Pale i piloty	1.787	14	844	6
Kłody, kloce brzozone	—	—	899	13
Belki, bale sosnowe	—	—	2.178	21
Bale, belki jodłowe, świerk	12.789	106	26.195	201
Bale, belki drzew liściastych	—	—	163	2
Deski, łaty sosnowe	—	—	9.960	100
Deski, łaty jodłowe, świerkowe	87.907	773	171.746	1.553
Deski, łaty jesionowe	—	—	401	9
Deski, łaty bukowe	550	5	157	3
Deski, łaty brzozone	160	2	1.449	13
Fryzy dębowe	4.350	68	1.404	21
Forniery	251	27	541	52
Dykty klejone	44.374	1.709	43.137	1.686
Dykty inne niewym.	8.015	323	14.750	549
Meble gięte	100	20	31	6
Bibułka	4	1	11	5
Żelazo i stal, płaskie, taśmowe	32.885	446	3.498	42
„ „ okrągłe, kwadr.	127.339	1.689	80.823	1.947
Błacha żelazna grub. do 1 mm.	16.140	384	2.540	54
Materiały kolejowe	—	—	9.374	280
Drut żelazny i stalowy	16.339	299	19.794	339
Gremple, taśmy gremplowe	7	11	40	76
Rury żelazne	28.103	1.910	23.851	1.708
Kołnierze, łączniki do rur	731	72	72	11
Naczynia blaszane emaliowane	741	157	1.439	329
Cynk w gąskach	9.235	378	6.508	264
Cynk w blachach surow.	609	28	1.197	59
Aluminium w gąskach	—	—	150	6
Włókien. otwieracze, skarpetki i tp.	962	214	853	183
„ przędzarki, niciarki.	491	108	912	120
Części maszyn niewym.	967	5	10	8

Z powyższego zestawienia widać, że wywozimy przede wszystkim żelazo i wyroby żelazne, dykty, drzewo tarte, wyroby z niego i węgiel.

Z uwagi na wielką pojemność rynku argentyńskiego można się spodziewać, że eksport polski do tego kraju zwiększy się znacznie w najbliższych latach, co uwarunkowane jest z jednej strony zwiększeniem zakupów w Argentynie, z drugiej zaś umiejętnym, celowym i starannym opracowywaniem rynku przez polskich dostawców. Poza towarami już wprowadzonymi istnieje możliwość importu tych artykułów, które dostarczają inne państwa, a które produkuje się również w Polsce.

Wywóz Argentyny do Polski ogranicza się wyłącznie prawie do surowców, a mianowicie: wełny, skór surowych, garbnika „quebracho“, oraz ostatnio nieco bawełny.

Między Polską a Argentyną nie istnieje dotychczas żadna umowa handlowa międzypaństwowa.

V. PRAKTYCZNE INFORMACJE HANDLOWE.

PRZEPISY I OPŁATY CELNE.

Argentyńska taryfa celna, oparta jest na ustawie Nr. 11281 z 29 listopada 1923 r., oraz późniejszych uzupełnieniach, zmianach i znacznych podwyżkach stawek. Rozróżnia się cła „ad valorem“ i specyfikacyjne. Cały szereg produktów nie podlega opłatom celnym.

Według art. 76 przytoczonej ustawy, stawki celne w niej ustalone stanowią „taryfę minimalną“ stosuje się ją do towarów wszystkich państw, które nie traktują gorzej towarów argentyńskich. W przeciwnym wypadku, rząd jest upoważniony do wprowadzania odnośnie towarów tych państw „taryfy maksymalnej“, która powstaje przez zwiększenie o 50% taryfy minimalnej, przy równoczesnym zastosowaniu 15% opłat celnych „ad valorem“ od tych artykułów, które nie opłacają cła, jeżeli towar pochodzi z innych państw. Artykuł ten przewiduje ponadto, że rząd może wyjątkowo obniżyć o 50% stawki objęte taryfą minimalną, na artykuły tych krajów, które udzielią odpowiedniego ekwiwalentu Argentynie.

Wszystkie opłaty ustalone są w pezach złotych.

OPŁATY DODATKOWE.

Towary podlegające opłatom celnym opłacają również opłaty dodatkowe, które wynoszą:

a) 2% — przy towarach opłacających ad valorem od 10—20%;

b) 7% — przy opłatach celnych wyższych od 20% ad valorem.

Te dodatkowe opłaty oblicza się od t. zw. „valor de aforo“; jest to wartości, którą określa urząd celny za towar, przeznaczony do Argentyny, znajdujący się na pokładzie statku. Wartość ta — aforo — składająca się z kosztów oryginalnych towaru plus opakowanie, fracht i ubezpieczenie, odpowiada mniej więcej określeniu „CIF“.

OPŁATY MANIPULACYJNE.

Składają się z:

a) opłat statystycznych — wynoszą one 3 pro mille obliczane od aforo,

b) opłaty za wyładunek do składu; opłaty te pobiera się następującej formie:

od wartości: za każde 100 pezów lub rozpoczęte	1.00	pez.
od wagi: za każde 10 kg. lub rozpoczęte	0.20	„
c) ile ciężar jednego ładunku przewyższa 400 kg. pobierane bywa ponadto pezów 0,08 za każde dalsze 200 kg.		
od cieczy: za każde 100 litrów lub rozpoczęte	0.20	„
od objętości: za każde 100 decymetrów	0.12	„
materiały wybuchowe: za każde 100 kg. lub rozpoczęte	0.60	„

O ile wyładunek nie następuje do składu, lecz towar otrzymuje bezpośrednio importer, pobierane bywają opłaty w wysokości $\frac{3}{4}$ opłat wyżej podanych.

c) Opłaty składowe, pobiera się nawet wówczas, jeśli towar przechodzi tylko w celach rewizji do magazynu. Stawkę pobiera się za jeden miesiąc składowego, co odpowiada połowie ustalonych opłat za wyładunek.

OPŁATY SKŁADOWE.

Opłaty w fiskalnych magazynach wynoszą:

według wartości za każde	100 pezów	za każdy miesiąc		
		od 1 — 4. miesiąca	5—8.	9—12.
„ wagi „ „	100 kg.	0,50	0,75	1,00
od cieczy „ „	100 litrów	1,10	0,15	0,20
od objętości „ „	100 decym.	0,10	0,15	0,20
materiały wybuchowe „	100 kg.	0,06	0,09	0,12
		0,30	0,45	0,60

OPŁATY ZA DŹWIGI.

Za każdą tonę wagi brutto lub za każdy metr kubiczny opłaca się 0,70 peza za użycie kranów. O ile poszczególne ładunki przekraczają 4000 kg. stawka wynosi 1.60 pez. od każdej tony.

OPLATY OD NAPOJÓW.

Niezależnie od innych opłat, urzędy celne pobierają opłaty od tych napojów alkoholowych, których moc w taryfie ustalono na 15°, a które ją przekraczają. Opłata ta wynosi jeden centavos złoty od litra i od każdego stopnia, ponad 15°.

POBIERANIE OPLAT.

Taryfa celna określa przy każdej pozycji, czy cło od danego towaru pobiera się od wagi brutto, czy netto, względnie inaczej. Oznaczenie w taryfie „por kilo“ znaczy, że cło pobiera się od wagi z bezpośrednim opakowaniem. W razie braku takiego opakowania następuje doliczenie 10% faktycznej wagi. „Por kilo netto“ — oznacza, że się oblicza cło od wagi bez żadnego opakowania; „por kilo brutto“ — z opakowaniem.

DOKUMENTY TOWARZĄCE TOWAROM.

Wysyłane do Argentyny towary winny być zaopatrywane w:

- 1) konosamenty, zredagowane możliwie w języku hiszpańskim lub jednym z bardziej znanych języków europejskich;
- 2) fakturę konsularną, oddzielną dla każdego konosamentu.

Fakturę konsularną — która jest właściwie świadectwem pochodzenia — sporządza się na drukach wg. wzorów bezpłatnie dostarczanych przez konsula argentyńskiego w czterech jednobrzmiących egzemplarzach, pismem czytelnym (najlepiej maszynowym), w języku hiszpańskim, lub w braku znajomości tego, w angielskim, francuskim, niemieckim lub włoskim. Na wzorach faktur konsularnych jest podane wyjaśnienie, w jaki sposób należy je wypełniać. Zwrócić należy specjalną uwagę na dokładne określanie towarów, gdyż ogólniki, jak „tkaniny“, lub „wyroby wełniane“, „wyroby chemiczne“ nie są uznawane. Należy oznaczać np. „tkaniina wełniana kolorowa z domieszką jedwabiu“, „kwas węglowy“ i t. p.

Do faktur konsularnych winne być dołączone oryginalne faktury handlowe firm sprzedających, oraz faktury, względnie rachunki, stwierdzające zapłatę frachtów, względnie innych wydatków.

Tak faktury handlowe, jak i rachunki (za opłatę frachtów i t.p.), winny zawierać oświadczenie następującej treści oraz podpis firmy sprzedającej:

„Declaro bajo juramento, que todos los datos que contiene esta factura son el fiel reflejo de la verdad y que los precios indicados son realmente pagados (o „a pagarse“). Declaro en igual forma, que no existen convenios que permitan alteraciones de estos precios“ — co w tłumaczeniu brzmi: „oświadczam pod przysięgą, że wszystkie dane zawarte w tej fakturze są wiernym odbiciem prawdy i że podane ceny są rzeczywiście zapłacone (lub mające być zapłacone). W tej samej formie oświadczam, że nie istnieją żadne porozumienia, któreby pozwalały zmienić te ceny“.

Po sporządzeniu faktury konsularnej z dołączeniem faktury handlowej należy ją przedłożyć konsulowi argentyńskiemu w porcie załadowania; fakturę można wysłać bez legalizacji z wyjaśnieniem powodów tego. Wskazany jednak jest zalegalizować fakturę, przynajmniej przez Izbę Handlową lub krajowy Urząd Celny.

Po zalegalizowaniu konsul zwraca oryginał z jedną kopią, dwie kopie zaś zatrzymuje dla celów urzędowych.

Opłaty za legalizowanie (wizowanie) faktur konsularnych są następujące:

od wartości złotych pezów	1.000	1 złoty pez
od „ „ „	1.001 do 5.000	2 złote pezy
od „ „ „	5.001 „ 10.000	3 „ „
od „ „ „	10.001 w wyż	4 „ „

Uwaga: jeden pez papierowy wynosi 0,44 peza złotego, czyli mniej więcej 3 zł. polskie.

Faktury konsularne nie są wymagane przy przesyłkach pocztowych do wartości 100 pezów złotych. Niepodlegają opłatom kopie faktur, jak również dołączone i wizowane faktury handlowe.

ŚWIADECTWA WETERYNARYJNE.

Muszą być wystawione przez odpowiednie urzędy kraju pochodzenia i wizowane przez konsula argentyńskiego.

ŚWIADECTWA FITOPATALOGICZNE.

Wszelkie nasiona i plody rolne, wwożone do Argentyny muszą być zaopatrzone w świadectwo zdrowia — „sanidad de origen“ — wystawione przez odpowiedni urząd kraju pochodzenia i zawizowane przez Konsula argentyńskiego.

PRZEPISY O ZNAKOWANIU TOWARU.

W sprawie oznaczania towarów istnieje specjalna ustawa (Nr 11275) która postanawia, że wszelkie wyroby, względnie towary krajowe (za które uważa się nawet takie, które zawierają choćby część surowca krajowego, lub które częściowo przetworzono na miejscu) muszą być zaopatrzone w napis „industria argentina“. Dotyczy to również prospektów, druków i katalogów propagandowych.

Przy obcych wyrobach musi być podany na opakowaniu i etykiecie kraj pochodzenia w jednym z sześciu języków: hiszpańskim, włoskim, portugalskim, francuskim, angielskim lub niemieckim. Można również podawać miasta znane z danych wyrobów np. Lyon, Sheffield, Solingen i t. p. Uważane to jednak jest jako wskazówka uzupełniająca.

Marki fabryczne rejestrowane mogą mieć nazwy jedynie w języku hiszpańskim, lub w jednym z języków martwych z wyjątkiem imion lub nazwisk, osób. Nazwy geograficzne winny być podane w języku hiszpańskim, chyba, że są nieprzetłumaczalne.

OPAKOWANIE

Przy opakowaniu należy się przede wszystkim ściśle stosować do najdrobniejszych i pozornie błażych życzeń, czy wskazówek importera, względnie przedstawiciela, gdyż od tego niejednokrotnie zależy wysokość cła. Tkaniny np. cłone są wraz z bezpośrednim opakowaniem, przeto skrzynie muszą być mocne, lecz wkładki w sztukach możliwie lekkie, papier zaś, w który zawija się, poszczególne sztuki, mocny i lekki.

Skrzynie z towarem winny być możliwie duże (vide opłaty za wyładunek), gdyż od sztuki pobiera się opłaty manipulacyjne. Na skrzyniach jak to już wyżej zaznaczono musi być podana obok napisu „industria polaca“, czy „Made in Poland“, waga brutto, netto i wymiary (oczywiście systemem metrycznym). Dane te muszą się zgadzać z fakturą, ponieważ odechylenia powodują kary przy cieniu.

Bezpośrednie opakowanie produktów spożywczych i napojów powinno nosić nalepki, etykiety, względnie naklejki grawerowane, perforowane, lub drukowane trwałą farbą, niezatarte i dobrze przymocowane. Na tych etykietach muszą być podane następujące informacje, sporządzone w odpowiednim stylu, wymiarach i kolorach:

- a) nazwa dokładna produktu w języku hiszpańskim; dopuszczalne są jedynie znane powszechnie nazwy obce;

- b) waga lub objętość towaru;

- c) oznaczenie roku wytworzenia, względnie opakowania dla tych towarów, które mogą ulec szybszemu zepsuciu. Nie dotyczy to likierów, wódek i t. p.

- d) nazwa firmy lub nazwa agenta, reprezentanta względnie przedstawiciela..

Towary sprowadzone do Argentyny w opakowaniu prowizorycznym, oraz próbki, są wolne od podanych wyżej wymogów.

WZORY I PRÓBKİ.

Sprawę wzorów i próbek reguluje artykuł 200-setny ustawy Nr. 810, który postanawia, że za próbki należy uważać przesyłki zawierające małe odcinki tkanin, które nie mogą służyć do normalnego użytku, dalej części poszczególnych kompletów (garniturów). Jeżeli przesyłka zawiera różne komplety to z każdego powinno być po jednej, a najwyżej dwie odmiany. Jeżeli przesyłka zawiera różnego rodzaju klasy i gatunki towarów, to nie może być w jednej paczce więcej, jak po jednym lub dwóch rodzajach każdego przedmiotu, przy czym dany artykuł musi należeć do takich, które normalnie przesyła się w większych ilościach, według poszczególnych rodzajów.

Przytoczony artykuł dość jasno określa pojęcie próbek. Trudność tkwi jedynie w tym, czy próbka przedstawia jako taka wartość handlową, czy też nie. Jeśli próbka oddzielna niema wartości, odprawa celna odbywa się bez przeszkód. Jeśli natomiast próbka, czy wzór, reprezentuje wartość handlową i może być sprzedana niezależnie od reszty towaru, podlega opłacie celnej.

AGENCI CELNI.

W Argentynie dokonywuje się odprawy celnej za pośrednictwem agentów celnych zwanych „despachante“. Z usług ich muszą korzystać wszystkie te firmy, które nie posiadają zarejestrowanego przedsiębiorstwa handlowego, odpowiedniego kapitału, etc., oraz nie są wpisane do specjalnego rejestru w urzędzie celnym, co związane jest z pewnymi formalnościami. Istnieje specjalna ustawa, określająca sprawę agentów celnych.

W praktyce, dla wygody, prawie wszyscy przedstawiciele firm zagranicznych korzystają z usług „despachante“, tylko firmy olbrzymie, armatorzy i t. p. sami załatwiają formalności z urzędami celnymi.

METODY WEJŚCIA NA RYNEK ARGENTYŃSKI.

Nie da się ustalić żadnych ogólnych reguł. Przed rozpoczęciem jakichkolwiek kroków na rynku argentyńskim, najbardziej wskazanym jest, uprzednie „teoretyczne“ zbadanie możliwości zbytu, czy zakupu, za pośrednictwem Państwowego Instytutu Eksportowego (który posiada w swym archiwum wiele cennych informacji o tym rynku), względnie przez Poselstwo RP. w Buenos Aires. W tym celu należy do najdrobniejszych szczegółów, możliwie dokładnie podać o jaki artykuł się rozchodzi, w jakiej ilości jest produkowany i może być dostarczany, jakie są ceny, warunki płatności etc. etc. Wskazaniem jest dołączyć do opisu prospekt lub fotografie. Równoczesne przesyłanie próbek czy wzorów (zwłaszcza o ile one podlegają cłu) nie jest pożądane.

Po tym teoretycznym zbadaniu, jedną z najodpowiedniejszych form wejścia na rynek argentyński jest opracowanie go na miejscu przez zdolnego, ruchliwego i wprowadzonego w danej branży przedstawiciela handlowego. Opracowywanie rynku przy pomocy katalogów czy druków, względnie cyrkularzy choćby najbardziej umiejętnie sporządzonych i zredagowanych (oczywiście w języku hiszpańskim) najczęściej mija się z celem. Należy mieć na uwadze, że oferty bezpośrednio kierowane przez producentów zagranicznych do domów handlowych w Argentynie, tylko w wyjątkowych wypadkach doprowadzają do transakcji. Wymiana korespondencji porozumiewawczej przy dużych odległościach i nieznajomości wymogów rynku (co powoduje często oferowanie towaru, który niema żadnych widoków) jest zazwyczaj stratą czasu.

Umiejętnie wybrany agent w większości wypadków decyduje o powodzeniu sprawy. Należy unikać oddawania sprzedaży tego samego artykułu (tak jak to bywa u naszych eksporterów) kilku firmom równocześnie, powoduje to bowiem niepotrzebną wzajemną rywalizację, nie mówiąc już o tym, że powoduje komentarze co do powagi przedsiębiorstwa. Również niewskazane jest oddawanie przedstawicielstwa czy wyłączności na inne kraje południowo-amerykańskie poza Argentyną, odległości bowiem poszczególnych republik od siebie są tak duże, że jeden przedstawiciel nie jest w stanie skutecznie opracować sąsiedniego, choćby najbliższego państwa, na czym oczywiście traci w pierwszym rzędzie wytwórca.

Wysokość prowizji, zależnie od artykułu, jest kwestią umowy.

Liczyć się należy z tym, że dla firm niewprowadzonych, oraz za artykuły nieznanne, prowizja będzie większa od normalnie stosowanej.

Przesyłanie towarów, zwłaszcza nie wprowadzonych do składów konsygnacyjnych nie jest wskazane.

Rynek argentyński jest rynkiem bardzo pojemnym, o czym świadczą cyfry obrotu handlu zagranicznego. Kraje zdające sobie sprawę z tego, czym jest Argentyna pod względem możliwości zbytu, nie szcędzą żadnych trudów ani kosztów w nawiązywaniu jaknajszerszych bezpośrednich stosunków handlowych i utrwalaniu ich. Pierwsze miejsce pod tym względem zajmuje Anglia, obok Stanów Zjednoczonych Amer. Północnej.

Takie zaś państwa jak Włochy i Hiszpania, zawdzięczają rozwój swego handlu w tym kraju nader licznej emigracji, która, poznawszy miejscowy rynek i metody pracy, doprowadziła przez znajomości i stosunki, do utrwalenia podstaw wymiany towarowej.

Kupiec argentyński jest wprost zarzucany ofertami z całego świata, a konkurujące między sobą poszczególne firmy starają się czynić wszystko, ażeby zdobyć w nim odbiorcę dla swych towarów. Podawanie więc n. p. cen FOB Gdynia, jak to jest dość często spotykane wśród ofert polskich, naogół zgóry przekreśla możliwość zawarcia transakcji.

Kupiec i społeczeństwo argentyńskie mają możliwość daleko idącego wyboru i posiadają wyrobione gusta. Spotyka się też na każdym kroku towary najbardziej luksusowe i drogie, wykwintne, wszystkich gatunków — przemycanie więc, szczególnie jeśli chodzi o świat handlowy, towarów złych, nie jest możliwe. Wreszcie kupiec argentyński mający do czynienia z najsolidniejszymi i najpotężniejszymi firmami północno-amerykańskimi i europejskimi, które ze swej strony znają go również bardzo dobrze, pracując na tych rynkach od całych dziesiątków lat, jest przyzwyczajony do poważnego, solidnego i punktualnego wykonania zamówień.

Argentyński importer naogół mało interesuje się narodowością stroną handlu, gotów on sprowadzać towar z kraju, skąd sam pochodzi lub jego rodzice, równie dobrze, jak z innych, pod warunkiem jednak, że towar dobrze pójdzie. Ułatwia to jeszcze ta okoliczność, że Argentyna nie zna właściwie dotąd niżki umownej stawek celnych dla towarów tego czy innego kraju — z małymi wyjątkami, dla nas bez znaczenia — wszystko więc sprowadza się do ceny, odpowiedniego towaru oraz dostosowania się do konkurencji.

Świat kupiecki jest dobrze poinformowany o cenach międzynarodowych, dlatego też oferowanie towarów z ceną wygórowaną — „na wyrost” — zgóry przekreśla możliwość traktowania oferty poważnie.

PLATNOŚĆ.

Platność odbywa się zazwyczaj za tratą „a vista”, płatną po przedłożeniu dokumentów (konosament, faktura konsularna, polisa) oraz po przybyciu towaru do portu przeznaczenia. W praktyce dokumenty z odpowiednimi instrukcjami wysyła się do miejscowego Banku (w Buenos Aires, np. do Banku P.K.O.). Reprezentant czy agent firmy winien być powiadomiony o wysyłce towaru listem lotniczym (kopię należy przesłać pocztą zwykłą), w którym należy podać m. i. takie szczegóły, jak: data załadowania, nazwa statku, specyfikacja skrzyń etc.

W zwyczaju są również następujące warunki płatności: połowa za okazaniem konosamentu, reszta trzymiesięczny kredyt. W rzadkich wypadkach stosuje się akredytywy (za drzewo, węgiel i towary o masowym zbyciu) otwierane w bankach europejskich, z tym, że 1/3 wartości płatna jest za okazaniem dowodu załadowania towaru, reszta po przybyciu towaru na miejsce.

SPRZEDAŻ.

W Argentynie jest zwyczajem, że na każdą transakcję sporządzany bywa kontrakt z podaniem wszystkich warunków oraz terminu załadowania. Niezmiernie ważną rzeczą jest dotrzymanie wszystkich ustalonych szczegółów; najmniejsze nawet odchylenia są niedopuszczalne, nawet takie, które firmy wysyłające towar uważałyby za korzystne dla odbiorcy (lepszy towar, inny deseń i t.p.). Dotrzymanie terminu załadowania ma takie same znaczenie, jak gatunek, czy cena danego towaru. Niedotrzymanie choćby jednego z warunków — jak spóźnione załadowanie, wykonanie niezgodne z przyjętym wzorem, zwalnia importera z odbioru przesyłki.

Przy wyznaczeniu terminu załadowania należy mieć na uwadze rozkład ruchu statków. Przy wyborze okrętu ważna jest nie tylko data odejścia z portu załadowania, lecz również data przypuszczalnego przybycia do portu przeznaczenia. Zachodzą często wypadki, że okręty później wychodzące przybywają wcześniej.

GATUNEK TOWARU.

Towar winien być wykonany ściśle wg. otrzymanego zamówienia. Wrazie zamówienia na podstawie próbek — towar musi być wykona-

ny zgodnie i identycznie z nimi. Odchylenia nawet drobne powodują reklamacje, straty (opusty, bonifikaty), często zaś zatargi kończące się utratą z trudem zdobytego klienta. Referencyjne wzory, o ile są konieczne lub żądane, należy wysyłać tak, by doszły rąk klienta wcześniej niż dokumenty i towar.

WZORY I KOLEKCJE.

Stanowią podstawę zamówienia i są jedynym materiałem dla zainteresowania klienta. Z tego względu winny one być możliwie pieczołowicie dobrane, dając pełny obraz produkcji i poszczególnych odmian. Ułatwia to wybór i daje możliwość „kombinowania” wzorów odpowiednich dla rynku. Liczyć się należy często z potrzebą wysłania kilku jednakowych kolekcji.

CENY.

Muszą być podawane CIF Buenos Aires w złotych lub innej stałej walucie. W niektórych branżach jest w zwyczaju udzielania skonta 2—3% przy płaceniu gotówką, po przedstawieniu dokumentów.

PRZEKAZ DEWIZ.

Obowiązujące obecnie przepisy dewizowe w Argentynie, uniemożliwiają importerowi otrzymanie pozwolenia na przekaz należności. Przekaz pieniędzy może nastąpić nie wcześniej jak po przybyciu towaru i oczeniu go.

SEZON ZAKUPÓW.

Argentyna leży, jak wiadomo, na połudn. półkuli. Okres lata przypada mniej więcej na nasze miesiące zimowe, t.j. listopad,—luty, i w tym czasie nie zawiera się prawie żadnych większych transakcji. Sezon zakupów trwa od marca do września, względnie października.

DOSTAWY I LICYTACJE PUBLICZNE.

W sprawie dostaw niema ujednostajnionych przepisów. Każda komórka państwowa, czy samorządowa, rozpisująca przetarg, wydaje specjalne publikacje — pliego de condiciones — które określają szczegółowo warunki przetargu. Do przetargu publicznego może stanąć każda firma, czy przedstawiciel — z reguły jednak przedsiębiorstwa zagraniczne są reprezentowane na miejscu, gdyż daje to im więcej szans w zdobyciu konkursu. Poza licytacjami publicznymi

istnieją t. zw. „przetargi prywatne“ — nie ogłaszane publicznie. Do tych przetargów są dopuszczane względnie zapraszane tylko firmy wpisane na listy dostawców — t. zw. „proveedores“ — w poszczególnych przedsiębiorstwach i urzędach państwowych.

Dostawy państwowe mają duży wpływ na kształtowanie się bilansu handlowego poszczególnych państw.

WSKAZÓWKI DLA PODRÓŻNYCH.

W celach przyjazdu do Argentyny wymagany jest paszport z wizą konsula argentyńskiego.

Zalecenia godne jest wyrobienie po przybyciu karty tożsamości — Cedula de identidad — w departamencie policji (opłata S 5.-m/n.). Cedula umożliwia wyjazd do Urugwaju bez wizy tego kraju oraz powrót w każdej chwili do Argentyny, już bez paszportu nawet i wizy.

Jednostką monetarną jest pez złoty (równa się 1,6129 gr. złota 900 próby), który jednak nie znajduje się w obiegu; monetą bieżącą jest pez papierowy — oznaczany S 1.— m/n.

Do miar i wag stosuje się system metryczny, z wyjątkiem kilku starych miast o znaczeniu lokalnym.

Koszt utrzymania w Argentynie dla turysty, niemającego specjalnie wygórowanych pretensyj i niezatrzymującego się w hotelach luksusowych, wynosi dziennie 15—20 pezów. (hotel lub pensjonat z utrzymaniem, tramwaje i auta).

Językiem urzędowym w Argentynie jest język hiszpański z pewnymi naleciałościami języków obcych i charakterystyczną wymową. Znając języki obce: włoski, angielski, francuski, można się swobodnie porozumieć, zwłaszcza w stolicy Buenos Aires.

Koleje należą, jak wyżej wspomniano, do towarzystw prywatnych i państwa. Istnieją tylko dwie klasy: pierwsza i druga. Podróżowanie klasą drugą, zwłaszcza na dłuższych przestrzeniach, jest uciążliwe. Zazwyczaj podróżuje się klasą pierwszą sleepingiem. Dopłata do sleepingu wynosi 20% ceny biletu, najmniej jednak 8.— mSn. W każdym prawie pociągu znajduje się wagon restauracyjny.

Argentyńczycy niezmiernie zważają na formę, gładkie obejście i wygląd zewnętrzny. Przywiązują dużą wagę do drobnostek, przeło taki szczegół, jak zatrzymanie się np. w tańszym czy gorszym hotelu może być źle widziane przez kupców, z którymi się ma zawierać jakieś transakcje.

--- granice państw
 gran. terytoriów.

wyspy Falklandzkie (angiels)

BANK POLSKA KASA OPIEKI

Spółka Akcyjna
(BANK P. K. O.)

Centrala: Warszawa, ul. Jasna 9 (gmach P. K. O.)

Telefony: 271-77, 525-08, 692-52

Adres telegraficzny: BANKPEKAO

PLACÓWKI ZAGRANICZNE:

ARGENTYNA: Banco Polaco Polska Kasa Opieki S. A. Buenos-Aires, Av. Tucuman No. 462/466 (gmach własny). Ekspozytura Miejska C. Corrientes 2700. Agencja Objazdowa Berisso. Agencja na s/s „Kościuszki” i s/s „Pułaski” (między Montevideo i Buenos-Aires).

FRANCJA: Oddział w Paryżu Ville, 31, rue Jean Goujon (gmach wł.) Ekspozytura: Lens, 2/4, rue Séraphin Cordier (dom wł.), Metz, 18, rue des Augustins. Montceau-les-Mines, 7, rue Rouget de l'Isle.

PALESTYNA: Oddział w Tel-Aviv, Allenby str. 88. Ekspozytura w Haifie, Shapiro Street.

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁN.: Biuro Przekazowe Gdynia America Line, Inc. Nev-York, 32 Pearl Street.

Bank P. K. O. — w ramach przepisów dewizowych

w y d a j e — akredytywy kompensacyjno-turystyczne na Jugosławię, Bułgarię, Węgry, Czechosłowację etc.

w y k o n y w a — przekazy pieniężne do Palestyny, Francji, Ameryki i innych krajów.

k u p u j e — wszelkie waluty i czeki zagraniczne oraz travelers czeki (American Express Company) w dolar. i funt.

z a ł a t w i a — inkaso weksli, dokumentów, konosamentów etc.

s k u p u j e — dewizy pochodzące z eksportu polskiego; udziela kredytów pod zastaw papierów wartościowych etc.

p r z y j m u j e — wkłady na książeczki, rachunki bieżące za pośrednictwem Oddziałów zagranicznych.

c h r o n i — wychodźców oraz swoich klientów przed wyzyskiem i stratą.

u d z i e l a — bezpłatnie informacyj i porad.

przeprowadza — wszelkie transakcje bankowe w ramach statutu.

BANK P. K. O. — zastępuje na terenie Palestyny, Francji i Ameryki Poczową Kasę Oszczędności (P. K. O.).

ZWRACAMY UWAGĘ P. T. EKSPORTERÓW NA NASZE ODDZIAŁY

W ARGENTYNIE, PALESTYNIE I FRANCJI.

INFORMATOR EKSPORTOWY

WYCHODZI 1, 10 i 20 KAŻDEGO MIESIĄCA

Cena egz. 30 gr. ■ Abonament 10 zł. rocznie

■ ■ KONTO P. K. O. 27 722 ■ ■

Adres: Warszawa, Elektoralna 2. Tel. 268-92

POD REDAKCJĄ PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU EKSPORTOWEGO

ZAWIERA CELNIEJSZE RAPORTY HANDLOWE URZĘDÓW ZAGRANICZNYCH R. P.

12 STRON DRUKU JEDNOSTRONNEGO
(DLA ŁATWIEJSZEGO ROBIENIA WYCINKÓW)

DODATKI BEZPŁATNE PRZECIĘTNIE CO DRUGI NUMER

MOŻNOŚĆ KORZYSTANIA ZE WSZYSTKICH RAPORTÓW GOSPODARCZYCH

Pomyślne *NAWIĄZANIE* kontaktu handlowego z rynkiem obcym wymaga znajomości tego rynku i posiadania zgłoszeń firm tamtejszych: **INFORMATOR EKSPORTOWY**.

pomyślne *PODTRZYMYWANIE* kontaktów handlowych z rynkami obcymi wymaga posiadania ścisłych i aktualnych informacji o zmianach zachodzących na tych rynkach: **INFORMATOR EKSPORTOWY**.

Dokładna *ZNAJOMOŚĆ* zmian polskiej reglamentacji handlu zagranicznego: **INFORMATOR EKSPORTOWY**

ABONAMENT ZŁ. 10.— ROCZNIE. ZŁ. 2.50 KWARTALNIE
KONTO P. K. O. 27.722 (DLA ABONAMENTU)
NUMERY OKAZOWE GRATIS

INFORMATOR EKSPORTOWY

W A R S Z A W A

ELEKTORALNA 2